

Iktatószám:2020/325.

Bábolnai Általános Iskola

Bábolna, Toldi M. u. 24.

(OM: 031 895)

Pedagógiai program

Érvényes a 2020 - 2021-es tanévtől

Bajcsainé Hajagos Ildikó
Bajcsainé Hajagos Ildikó
intézményvezető
Bábolna, 2020. április 30.

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	5
1 ISKOLÁNK BEMUTATÁSA	7
1.1 Küldetésnyilatkozat	7
1.1 Iskolánk története	8
1.2 Iskolánk legfontosabb jellemzői, adottságai	10
1.3 Intézményi adatok	11
1.4 Iskolánk személyi és tárgyi feltételei	12
1.5 Iskolánk hagyományai	14
2 ISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA	16
2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	16
2.2 Iskolánk kiemelt pedagógiai és oktatási területei és a kulcskompetenciák fejlesztésének kapcsolata	21
2.2.1 Anyanyelvi nevelés (Anyanyelvi kulcskompetencia fejlesztése)	21
2.2.2 Idegen nyelv oktatása (Idegen nyelvi kommunikációs kompetencia fejlesztése)	22
2.2.3 Matematika oktatása (Matematikai, gondolkodási kompetenciák fejlesztése)	22
2.2.4 Informatika oktatása (Digitális kompetencia fejlesztése)	23
2.2.5 Művészeti nevelés (Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciák fejlesztése)	24
2.2.6 Környezeti neveléssel és egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	25
2.2.7 Testnevelés (Mozgáskultúra, egészséges életmód)	26
2.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	27
2.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	29
2.4.1 A tanítási órán, egyéb foglalkozásokon és szabadidős tevékenység során megvalósítható közösségfejlesztő feladatok	29
2.4.2 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai	31
2.5 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnökök feladatai	32
2.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	33

2.6.1	A tehetség képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	33
2.6.2	A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkózását segítő program	34
2.6.3	A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel (BTMN) küzdő tanulók segítése	36
2.6.4	A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása	37
2.6.5	A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	44
2.6.6	A szociális hátrányok enyhítését szolgáló program	46
2.7	A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatban	47
2.8	A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei	48
2.8.1	A szülők közösségét érintő együttműködési formák	48
2.8.2	A tanulók közösségét érintő kapcsolattartó formák	50
2.9	A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	50
2.10	Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	51
3	ISKOLÁNK EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA	53
3.1	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos célkitűzések, feladatok	53
3.2	A mindennapos testedzés megvalósításának lehetőségei	57
4	ISKOLÁNK KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA	62
4.1	A környezeti nevelés alapelvei, céljai, feladatai	62
4.2	Megvalósítás munkaformái, módszerei, eszközei	64
4.3	Környezeti nevelési program melléklete: A fenntarthatóságra nevelés gyakorlata	69
5	<u>ISKOLÁNK HELYI TANTERVE</u>	73
5.1	A választott kerettanterv megnevezése	73
5.2	A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások	78
5.3	Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	82
5.4	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	83
5.5	Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	85
5.6	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	86
5.7	A tanulók fizikai állapotának mérése (NETFIT), további tantárgyi mérések	87
5.8	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	88
5.9	Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	88

5.10	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, és formái; továbbá a tanuló teljesítményének értékelésének és minősítésének formái.	89
5.11	Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	92
5.12	A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, a magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája	93
5.13	Szöveges értékelés	97
5.14	Az otthoni, iskolaotthoni és napközis felkészülést szolgáló, előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	97
5.15	Az egyes modulok értékelése, minősítése, beszámításuk az iskolai évfolyam sikeres befejezéséhez	98
5.16	A tantárgyak sajátosságaihoz igazodva megjelenő fejlesztési területek	98
5.16.1	Egészségfejlesztés, környezetvédelem, fogyasztóvédelem	98
5.16.2	Közlekedési nevelés	99
5.16.3	Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás elkerülése	100
5.16.4	Az erőszakmentes konfliktuskezelő technikák elsajátítása	100
5.16.5	Az információs-kommunikációs technológiák alkalmazása a nevelési-oktatási folyamatban	101
6	PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK	103
6.1.1	Érvényesség	103
6.1.2	Értékelés, felülvizsgálat	103
7	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	105
8	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRÓL ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRÓL SZÓLÓ ZÁRADÉK	107
9	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK (MÓDOSÍTÁS 2021. ÁPRILIS 27.)	108
10	FENNTARTÓI ÉS MŰKÖDTETŐI JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZAT	109
	Mellékletek	110
1.	Tantárgyak és modulok részletes tanterve	110
2.	Tantárgyak és modulok részletes tanterve (Nat 2020)	111
3.	KOMPLEX ALAPPROGRAM	113
4.	EFOP 3.3.5- TANÓRÁN KÍVÜLI INFORMÁLIS ÉS NEM FORMÁLIS TANULÁSI TECHNIKÁINAK MÓDSZERTANA	128

BEVEZETÉS

Pedagógiai programunk 2004-ben került módosításra, a 2004/2005-ös tanévben bevezetésre kerülő – az 1. osztályban felmenő rendszerben kezdődő – szöveges értékelés miatt.

A program újabb felülvizsgálata és átdolgozása 2010-ben a következők miatt vált szükségessé:

- Közoktatási törvény változásai
 - A 2003. évi LXI. és a 2006. évi LXXI. törvények által történt módosítások következtében a nem szakrendszerű oktatás megszervezése;
 - A 2010. évi LXXI. módosító törvény a nem szakrendszerű oktatással, a tanulók szöveges értékelésével, valamint az évfolyamisméltésre történő kötelezéssel kapcsolatos változásai
- A Nemzeti alaptanterv változásai (202/2007. (VII. 31.) Kormányrendelet)
- A TÁMOP 3.1.4. „A kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – innovatív intézményekben” című pályázattal bevezetésre került a kompetencia alapú oktatás
 - A 2013/14-es tanévben - a fenntartási időszak utolsó (5.) évében - a projekt programjait, tartalmi részeit szerényebb költségekkel továbbra is bonyolítjuk, a kompetencia alapú oktatás különböző műveltségterületeken történő alkalmazását vállaljuk.

A pedagógiai program újabb felülvizsgálatát és módosítását az alábbi törvényi változások tették szükségessé:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosítása
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló rendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormányrendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet

A program újabb felülvizsgálatára és módosítására 2013-ban és 2017-ben került sor az alábbiak miatt:

- fenntartóváltás 2013. január 1-jétől – Klebelsberg Intézményfenntartó Központ volt
- intézményi átszervezés 2015. szeptember 1-jétől - a Banai Jókai Mór Általános Iskola beolvadt a Bábolnai Általános Iskolába
- újabb átszervezés 2017. január 1-jétől – munkáltató személyében történt változás; működtetés állami irányításba vétele. Tatabányai Tankerületi Központ gyakorolja a köznevelési intézmény fenntartói és működtetői jogait és kötelezettségeit.
- pedagógusok előmeneteli rendszere – tanfelügyeleti ellenőrzések (pedagógus, vezető, intézmény) törvényi változások

A pedagógiai programunk 2020. évi újabb felülvizsgálatának és módosításának indoka:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) módosítása (Hatályos: 2019.07.26; 2020.09.01.; 2020. 01.01.)
- EFOP 3.3.5-17.-00068 Tanórán kívüli informális és nem formális tanulási technikáinak módszertana (Lásd:4. melléklet). Hatálya-Iskolánk a pilot programban 2017-18 és 2019-2020-as tanévben vett részt.

- Az 5/2020.(I.31.) Kormányrendelet mellékleteként kiadott új Nemzeti Alaptanterv (továbbiakban: NAT), mely rendelkezései a nevelő-oktató munkának a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5.§ (1) bekezdés b)-d) pontja szerinti szakaszaira vonatkozóan határozzák meg az érvényes értékeket, műveltségképeket, tudás- és tanulásértelmezést. (Hatályos:2020.02.08-től).

A Köznevelési törvény és a NAT folyamatos módosításának okai:

- Az iskolákban tapasztalható oktatásközpontúság, „adatbázisok tanítása”
- Az érzelmi nevelés, készségek és képességek fejlesztésének hiánya
- A hátrányos helyzet növekedése az iskolai tanulmányok alatt
- Az idegennyelv-tudás és az informatikai tudás hiánya

A Köznevelési törvény és a NAT módosításának célja:

- Az egész életen át tartó tanulás képességének kialakítása
- Társadalmi esélyegyenlőség növelése
- Felesleges túlterhelés megszüntetése
- A felnőtt konstruktív életvitelhez szükséges kulcskompetenciák erősítése

Az iskolákban folyamatosan követnünk kell ezeket a törvényi és társadalmi változásokat.

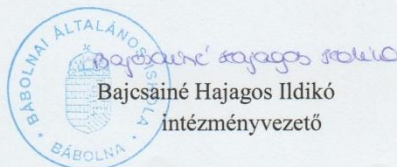
El kell fogadnunk azt is, hogy az iskola, szolgáltató intézmény. A szabad iskolaválasztással az oktatás piacosodik, gazdasági versenytényezővé válik. A piaci igények versenyképes tudást követelnek. Elvárják az iskolától, hogy a gyerekekben társadalmilag hasznos képességeket alakítson ki:

- **konstruktív életvezetésre való igényt,**
- **folyamatos tanulásra és önfejlesztésre való igényt,**
- **a tolerancia képességét,**
- **kommunikációs és együttműködési képességeket,**
- **idegen nyelvi kommunikációs képességet,**
- **kezdeményező és vállalkozói képességet.**

Az iskolának alkalmazkodnia kell ezekhez az igényekhez. Fontos a pedagógus módszertani kultúrájának bővítése, a tanórák szervezésében és a tanulás irányításában folyamatos megújulásra van szükség. Állandóan figyelni és értékelni kell az iskola legfontosabb partnereinek (szülők, tanulók, fenntartó) igényeit és elvárásait.

A Bábolnai Általános Iskola értékes hagyományaira építve, széles tevékenységkínálattal, a gyerekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik a kor kihívásainak megfelelni.

Bábolna, 2020. április 30.

1 ISKOLÁNK BEMUTATÁSA

1.1 Küldetésnyilatkozat

Olyan iskolát szeretnénk:

- ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,
- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- ahol a széleskörű tevékenységkínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény,
- ahová a szülők szívesen hozzák gyermekeiket,
- ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért és alkotói szabadsága kibontakozhat,
- amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók, a szülők és a fenntartó igényeihez.

A társadalom elvárása iskolánktól

„Az egynyelvű és egyszokású
ország gyenge és esendő.
Ennélfogva megparancsolom Neked
Fiam, hogy a jövevényeket
Jóakarattal gyámolítsad
És becsben tartsad
Hogy nálad szívesebben tartózkodjanak
Mintsem másutt lakjanak”

(Szt. István intelme fiához)

A tantestület elvárása önmagától

„Ha mindig ugyanazt csinálod,
mint eddig,
akkor annyit is érsz el, mint eddig,
de ha valami újat, más
izgalmasat szeretnél, gondolj
arra, mi állhat még előtted!”

(Ismeretlen szerző)

Az iskola feladata

„Az iskola arra való, hogy az ember
megtanuljon tanulni,
hogy felébredjen tudásvágya,
megismerje a jól végzett munka örömét,
megízlelje az alkotás izgalmát,
megtanulja szeretni, amit csinál,
és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

(Szent-Györgyi Albert: Válogatott tanulmányok)

1.1 Iskolánk története

Iskolánkat **1870-ben** alapították. Ebben a régi iskolaépületben kezdődött meg **1871-ben** a tanítás két tanteremben. Az iskolaépület egyre bővült, **1938-ban** már 5 tanteremben folyt a 6 osztályos képzés. **1940-től 8 osztályossá** bővült a Népiskola. **1959-ben** **kisegítő osztály** létesült, s a létszámnövekedés miatt **két műszakban folyt a tanítás. 1963-ban** megindult a napközis foglalkoztatás is. **1964-től 1971-ig** működött iskolánkban **Mezőgazdasági Szakközépiskola**. Az iskola tanulólétszámát a nagyközség népességének emelkedése és az ún. Iskolakörzetesítés növelte. A körzetesítés megoldására a komáromi járás tanácsának művelődési osztálya a Bábolnai Általános Iskolát jelölte ki. Ölböpusztáról, Tarcspusztáról, majd később Vasdinnyéről is jártak gyerekek iskolánkba. **1970 őszen** az iskola megalapításának **100. évfordulóján** ünnepséget rendeztek. **1974-ben** épült meg az új, 200 személyes **iskolai konyha**.

A zsúfoltság és a kétműszakos tanítás szükségessé tette egy új iskolaépület kialakítását. Az **építkezés 1979-ben** kezdődött meg és **1983 januárjában** vehették birtokukba diákok és nevelők az új iskolaépületet. Ettől az évtől kezdve **már csak délelőtt folyt tanítás. Az iskolaépület újabb bővítésére 1998-ban került sor emeletráépítéssel.** Lehetőség nyílt valamennyi tanuló egy épületben történő tanítására. A régi iskolaépület nem vesztette el funkcióját: itt zajlott a hagyományostól eltérő osztályok oktatása, valamint **2000-ben** ebben az épületben került sor egy jól felszerelt **tankonyha** átadására.

2002-ben megépült a Bábolna Sportcsarnok, amely egy nyaktag által összekötötésben van az általános iskolával. A testnevelés órák megtartására az új tornacsarnokban kerül sor. Iskolánkat **2002. szeptember 1-jétől, az MSZ EN ISO 9001:2001 minőségirányítási rendszer alapján működtettük 2012. december 31-ig.**

2008 novemberében, valamint 2013 novemberében jubileumi ünnepséget szerveztünk iskolánk új épületének 25 éves, illetve 30 éves fennállása alkalmából.

Az iskola-felújítási pályázat során, **2009 nyarán** elkezdődött a régi iskolaépület teljes felújítása és akadálymentesítése, mellyel ez a szárny még 4 új tanteremmel bővül (nyelvi laborok, speciálisan médiaoktatásra felszerelt tanterem). Az új épületben **2009 decemberében** multifunkcionális művészeti tanterem kialakításra került sor.

2013. január 1-jétől intézményünk önkormányzati fenntartásból állami fenntartásba került, a pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők (iskolaitkár, pedagógus asszisztens) állami alkalmazásba kerültek.

Az állami fenntartásba kerülő köznevelési intézmények fenntartói feladatainak ellátását a volt Klebelsberg Intézményfenntartó Központot (KLIK) végezte. Intézményünkben 2013. január 1-jétől a működtetői feladatokat – a korábban fenntartói feladatokat ellátó - Bábolna Város Önkormányzata látta el 2016. december 31-ig.

2015 júniusában államtitkári döntés született intézményi átszervezésről, mely szerint **2015. szeptember 1-jétől** a Banai Jókai Mór Általános Iskola beolvadt a Bábolnai Általános Iskolába. Bábolnai székhelyünkön – a banai felső tagozat megszűnésével - az átszervezés során 20 banai tanulót helyeztünk el felső tagozatos osztályainkban. A banai telephelyen továbbra is működik alsó tagozat, két összevont (1-2. és 3-4. évfolyam) tanulócsoporthoz.

2017. január 1-jétől a munkáltató személyében változás következett be. Intézményünk a Tatabányai Tankerületi Központ részeként működik tovább (KLIK jogutódja). 2017. január 1-jétől az iskolák működtetésében is történt változás: az önkormányzatoktól az állam vette át az intézmények működtetését. A személyi állományunkba kerültek Bábolnán a takarítók (3 fő), valamint a karbantartó (1 fő).

A KLIK által már korábban működtetett Banai telephelyen egy takarító és egy karbantartó végzi a technikai feladatok ellátását.

A 2018/19-es tanév II. félévétől intézményünk áttért az elektronikus dokumentumvezetésre (e-Napló és e-Ellenőrző használatára.)

1.2 Iskolánk legfontosabb jellemzői, adottságai

- **Iskolánk - a 2003-ban várossá vált - Bábolna központjában helyezkedik el.**
Székhelyünkön a tanulók 76 %-a bábolnai, 24 %-a más településről jár intézményünkbe.
- **Tanulóink létszáma a 2019-2020-as tanévben 320 fő.** Bábolnán 16 osztály (minden évfolyamon két-két osztály), Banán a tanulócsoporthok évfolyam-összevonással működnek, tekintettel az alacsony létszámokra. **Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulóinkat** a 2007/2008-as tanévtől **integráltan, illetve részben integráltan** oktatjuk. A beilleszkedési, tanulási és a magatartási problémákkal küzdő gyermekek (BTM) száma évről-évre nő, fejlesztőpedagógusaink és gyógypedagógusaink látják el a fejlesztésüket.
A Pedagógiai Szakszolgálat biztosítja a logopédiai foglalkozásokat és a gyógytestnevelést.
- A szakmai munkát **34 fő pedagógus** látja el.
- Iskolánkban az **idegen nyelvet (angol és német) emelt óraszámú, csoportbontásban** oktatjuk.
- Nagy gondot fordítunk a **matematika és az anyanyelv oktatására.**
- A 2008/2009-es tanévben indítottunk először **iskolaotthonos formában** első osztályt, nagyon jó tapasztalatokkal. Ezt a szolgáltatást – szülői igény szerint - az alsó tagozat 1-4. évfolyamára kiterjesztettük.
- Iskolánk tanulóinak kb. 25%-a évről-évre kitűnő vagy jeles tanulmányi eredményt ér el. Sikeresen szerepelnek diákjaink tanulmányi versenyeken, sportversenyeken, pályázatokon. Évente háromszor (indokolt esetben több alkalommal is) tartunk eredményhirdetést az iskola közössége előtt.
- **Iskolánk épülete** esztétikus és biztonságos környezetet biztosít a gyerekek számára.
- **Sportpályánk, a tornaterem és a városi sportcsarnok** biztosítja a gyerekek számára a mindennapos testedzést és a szabad mozgást.
- **Iskolánkat az Iskolánkért Közhasznú Alapítvány támogatja.** Hozzájárul nevelő-
oktató munkánk színvonalának emeléséhez, fejlesztésekhez, illetve tárgyi feltételeink javításához.
- Kulturális programok szervezésére **könyvtár, klubhelyiség és multifunkcionális művészeti terem** áll diákjaink rendelkezésére.

1.3 Intézményi adatok

Az iskola hivatalos elnevezése:

Bábolnai Általános Iskola

Az iskola székhelye:

2943 Bábolna, Toldi M. u. 24. Telefon: 34/369-220

Az iskola telephelye:

2944 Bana, Jókai Mór utca 36. Telefon: 34/468-815

E-mail: **babolnaisk@gmail.com**

Az iskola fenntartója és működtetője:

Tatabányai Tankerületi Központ

OM azonosító száma:

031895

Az iskola alaptevékenysége:

**általános iskolai alapkú oktatás; tanulószoba, napközi otthonos ellátás,
iskolaotthon; SNI tanulók integrált nevelése és oktatása;**

Évfolyamaink száma:

1-8. évfolyam

Az szakmai alapkumentum kelte:

1994.

Az intézmény működési területe:

**Bábolna város közigazgatási területe;
Bana község közigazgatási területe**

1.4 Iskolánk személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltételek:

Nevelőtestület

Iskolánk nevelőtestületének **létszáma 34 fő**. 2015-ben az átszervezésből adódóan 6 új kollégával bővült nevelőtestületünk, akik közül négyen a Bábolnai Általános Iskola banai telephelyén végzik nevelő-oktató munkájukat.

Szakmailag képzett, munkájuk iránt elkötelezett pedagógusok végzik a nevelő-oktató munkát, akik igénylik a folyamatos továbbképzést. Szakos ellátottságunk jónak mondható. A szakos ellátottság biztosítása érdekében, folyamatos, kiemelt szakmai feladatunk a pedagógus kollégák megtartása, gyakornokok fogadása, mentorálása.

A különleges gondozásra jogosult tanulókkal öt kollégánk (2 gyógypedagógus és 3 fejlesztőpedagógus) foglalkozik.

Kollégáink szoros kapcsolatban állnak a szülőkkel, osztályfőnökökkel, pedagógusokkal. Szükség esetén szakvizsgálatot kezdeményeznek a gyermek érdekében.

Alkalmazotti közösség

A nevelőkön kívül a pedagógiai munkát közvetlenül segítők száma 3 fő (2 fő iskolatitkár, 1 fő pedagógus-asszisztens).

Az intézmény működéséhez munkájukkal hozzájárulnak a technikai dolgozók. Bábolnán 1 fő karbantartó és 3 fő takarító, 1 fő portás. Banán 1 fő karbantartó és 1 fő takarító látja el a karbantartói és takarítói feladatokat.

Tárgyi feltételek:

Bábolnán (székhelyünkön), iskolánk egy épületben működik.

Az épület első két szintje a felsős 5-8. évfolyam osztályainak, harmadik szintje az alsós 1-4. évfolyam osztályainak ad otthont.

Kulturális tevékenységek színtere a könyvtár, a klubhelyiség, valamint a multifunkcionális művészeti tanterem. Megtörtént az első szint akadálymentesítése.

Második szinten fejlesztő szoba, valamint a fizika-kémia előadóterem került kialakításra. A harmadik szinten található a logopédiai szoba és két számítástechnika informatika tanterem, melyek fejlesztése folyamatos. Az önkormányzati épületben kapott helyet a tankonyha, a műhely és a tornaterem.

A Bábolna Sportcsarnok, és a műfüves futballpálya lehetőséget biztosít tanulóink mindennapos testedzésére. Sportpályánk, udvarunk és az ebédlő mellett kialakított játszótér sok mozgási lehetőséget biztosít. Multifunkcionális edzőpálya áll rendelkezésünkre a testnevelés órák és sportfoglalkozások megtartásához.

Az iskola taneszköz ellátása megfelelő. A klubban és az angol nyelvi teremben 1-1 interaktív tábla segíti a hatékony és élményszerű oktatást. Több pályázatnak köszönhetően, tárgyi feltételeink nagymértékben javultak.

- **A TIOP-1.1.1.-12/-2012-0001 számú „Intézményi informatikai infrastruktúra fejlesztés a közoktatásban”** elnevezésű projekt keretében tantermi csomagok és tanári notebookok beszerzésére nyílt lehetőségünk (13 db notebook, 8 db projektor és 8 db interaktív felület). 2015 decemberében az interaktív táblák 8 tanteremben felszerelésre kerültek.
- **A TIOP-1.1.1. A-15/1-2015-0001 számú „Köznevelési intézmények tantermi informatikai eszközeinek modernizációja”** elnevezésű pályázat keretében beszerzett eszközök: 36 db Lenovo asztali számítógép, 19 db monitor, 1db szerver és 3 db switch. Ezekkel az informatikai eszközökkel korszerűsítettük a meglévő **számítástechnikai** informatika tantermünket 26 géppel, valamint egy újat alakítottunk ki 10 számítógéppel. Ennek beüzemelése 2016. március 31-ig megtörtént.
- **EFOP-3.2.4-16-2016-00001-Digitális kompetencia fejlesztése”** című kiemelt EU-s projekt, <http://kk.gov.hu/efop-3-2-4-16-2016-00001>keretében: Digitálisan támogatott tanulási környezet megvalósulása. (teljes informatikai infrastruktúra biztosítása, Wifi lefedettség továbbfejlesztése; 30 db tanulói tablet (5.-8. évfolyam számára); 32 db tanári notebook; szerződött pedagógusok részvétele az akkreditált pedagógus továbbképzéseken; Interaktív panelek üzembehelyezése, használata) IKT eszközök használata az oktatási folyamatban, digitális tartalmak alkalmazása.

Banán (telephelyen) az egyik épületben történik az oktató-nevelő munka az 1-4. évfolyam számára, csak tornaszoba áll a tanulók rendelkezésére.

„A 2019-20-as tanévben, a Bana, Jókai Mór utca 31. szám alatti épület rossz fizikai állapota miatt, a Tatabányai Tankerületi Központ az intézmény telephelyén (Bana, Jókai Mór utca 36.) új tornaszobát alakított ki. Így az érintett feladat-ellátási helyen megszűnt a köznevelési feladatellátás, ezért a Tatabányai Tankerületi Központ kezdeményezte az önkormányzatnál a feladat-ellátási hely vagyongazdálkodási jog visszaadását.” **Tárgyi feltételeink otthonos és egészséges környezetet biztosítanak tanulóink foglalkoztatásához.**

1.5 Iskolánk hagyományai

- **Tanévnitó, valamint ballagási és tanévzáró ünnepélyeket tartunk.**
- Műsoros iskolai ünnepséggel **emlékezünk a nemzeti ünnepekre.**
- „**Őszköszöntőt**” tartunk az alsós tanulóinknak, „**Őszi teadélutánt**” a felsős diákoknak.
- **A felsőben témnapokat, az alsóban témahetet szervezünk** az egészségnevelés jegyében. Megemlékezünk a Föld Napjáról és a Víz Világnapjáról.
- Novemberben **nyílt napokat** tartunk, ahol a szülők betekintést nyerhetnek gyermekeik tanórai munkájába.
- **Közös iskolai karácsonyi** ünnepséget szervezünk.
- **Színházlátogatásokat** szervezünk tanulóinknak.
- Iskolánk ad otthont az évek óta megrendezésre kerülő **Sakkfesztiválnak.**
- Tanulóinknak **tanulmányi kirándulásokat** szervezünk.
- **Támogatjuk a Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzat (GYÖK)** működését.
- A végzős diákok pályaválasztását segítve **Sulibörzét** szervezünk.
- Tanulmányi versenyekre készítjük fel tanulóinkat, szép eredményekkel részt veszünk területi, megyei és országos versenyeken, pályázatokon. Évente 3 alkalommal eredményhirdetést tartunk.
- Szülők és pedagógusok évek óta közösen **megrendezik a Szülők-Nevelők Bálját**, melynek bevétele az Iskolánkért Kh. Alapítványt támogatja. A bál bevételét oktatási eszközökre, fejlesztésekre, iskolai rendezvények lebonyolítására fordítjuk.
- A leendő első osztályos gyermekek szüleinek **beiskolázási szülői értekezletet** tartunk az óvodában. Az óvoda-iskola átmenet megkönnyítésére, minden tavasszal „**Hívogató**” programot szervezünk a nagycsoportos gyerekeknek és szüleiknek. Az iskola-előkészítőfoglalkozásokon, a leendő első osztályosok játékos keretek között ismerkedhetnek meg a tanító nénikkel, akiknek közben lehetőségük nyílik az alapvető készségek és képességek felmérésére és fejlesztésére.

További rendezvényeink a tanév során:

- Farsang
- 8. osztályosok év végi műsoros rendezvénye, bolondballagás, szerenád
- Anyák napja alkalmából édesanyák köszöntése az alsó évfolyamokon (osztálytanító döntése alapján).
- Mikulás bulik, alsós testvérosztályok megajándékozása
- Karácsonyi játszóház és kiállítás szervezése, adventi gyertyagyújtás az alsó tagozaton
- Gyermeknap
- A környezetvédelem jegyében évente kétszer papírhulladék-gyűjtést szervezünk
- Részvétel a diákolimpián
- Bekapcsolódtunk az iskolagyümölcs programba

A banai telephelyen tanuló alsós diákok székhelyünkön, az alábbi rendezvényeken vesznek részt:

- Tanévnyitó ünnepség
- Őszköszöntő
- Iskolai karácsonyi ünnepség
- Gergely járás - az óvodások toborzása
- Farsang az alsó tagozaton
- Gyermeknap rendezvény
- Tanévzáró ünnepség

A közös rendezvények erősítik az összetartozást, a felső tagozatba lépéskor elősegítik a beilleszkedést az új környezetbe.

A banai telephely alsó tagozatos munkaközösségének sajátos, helyi programjai:

- Mihály napi vásár az óvodában
- Községi rendezvényeken, ünnepélyeken való részvétel
- Részvétel a győri Vaskakas Bábszínház előadásain
- Mikulásvárás az összevont osztályokban a szülői munkaközösség tagjainak bevonásával
- Luca napi köszöntő az óvodásokkal
- Karácsonyi műsor a banai nyugdíjas otthon lakóinak
- Látogatás a győri Ugri Parkba, valamint a karácsonyi vásárba
- A költészet napja alkalmából házi versmondó verseny szervezése

2 **ISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA**

2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Nevelő-oktató munkánk alapelveit kialakító értékek:

Tantestületünk a legfontosabb emberi és erkölcsi értékek alapján fogalmazta meg alapelveinket, amelyek nevelő munkánkat meghatározzák.

Közösen elfogadott legfontosabb értékek:

- *tolerancia, türelem, egymás tisztelete, megbecsülése,*
- *humanizmus, szeretet, elfogadás,*
- *becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom,*
- *a természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása a jövő nemzedék számára,*
- *önfegyelem, önismeret, példamutatás,*
- *pontosság, igényesség és kitartás a munkában,*
- *a tudás, a munka, az értéktéremtés megbecsülése,*
- *önállóság, szabadság, mások szabadságának tisztelete,*
- *esztétikai, művészeti értékek, az egyetemes és nemzeti kultúra tisztelete,*
- *derű, humor, mely átsegít a gondokon.*

Pedagógiai nevelő-oktató munkánk során az előbbieken felsorolt értékek közvetítését alapfeladatnak tekintjük, nevelő-oktató munkánkat ezen értékek figyelembevételével végezzük.

2.1.2. Legfontosabb alapelveink nevelő-oktató munkánkban:

- **a gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban,**
- **minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges,**
- **a mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek alapjait sajátíttassuk el tanulóinkkal, amelyekre biztonságosan építhetik további tanulmányaikat, felhasználva az írott ismerettárak és a kommunikációs eszközök lehetőségeit,**
- **széleskörű tevékenységkínálattal minél több területen képezzük diákjainkat, megadva a lehetőségét a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak,**
- **nagy figyelmet fordítunk az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra, az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk:**
 - az egyén felelősségét;
 - az egyén és a társadalom lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában,
 - környezetünket, a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető

veszélyek csökkentésének fontosságát.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi
- Matematikai, gondolkodási kompetenciák
- Természettudományos kompetenciák
- Digitális kompetenciák
- Hatékony tanulás kompetenciái
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák
- Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái

A kompetenciaterületek fejlesztésének műveltségterületenkénti lebontását a helyi tanterv tantárgyi része tartalmazza részletesen.

Céljaink és feladataink:

Alsó tagozatunkon az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és kezdő szakaszában
(1-4. évfolyam)

Céljaink:

- óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését;
- vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a játékoságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során;
- tegyük fogékonyra tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt;
- iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket.

Feladataink:

- a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában;
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ez által, motivált munkában fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelmviláguk gazdagodását;
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- alapozzuk meg tanulási szokásaikat;
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását;
- működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;

- figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak;
- tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat;
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését.

Felső tagozatunkon az alapfokú nevelés-oktatás alapozó (5-6. évfolyam) és fejlesztő (7-8. évfolyam) szakaszában

Céljaink:

- folytassuk és erősítsük az első szakasz (alsó évfolyamok) nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik;
 - a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az **érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz**
 - 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az **elvont fogalmi- és elemző gondolkodás;**
- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket;
- tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítjük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való beilleszkedésre;
- készítjük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

Feladataink:

- fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét;
- tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában;
- terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;
- fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket; erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvei, feladatai

Az eredményes tanulás segítése intézményünkben minden évfolyamon kiemelt szakmai célunk. Ehhez kapcsolódó feladataink:

- **aktív tanulás megvalósítása**, a tanulók tanulási tevékenységekben történő részvétele, az ismeretek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazása; a **tevékenységközpontú tanulószervezés**;
- **teamentítés alkalmazása** (több tantárgy ismereteit integráló témák feldolgozása, közös tanítás keretében);
- **multidiszciplináris tanóra bevezetése** (tanítási évenként több olyan tanóra megszervezése, melyen több tantárgy ismereteit integráló, multidiszciplináris téma kerül a középpontba);
- nyugodt, biztonságos és támogató **tanulási környezet megteremtése, ahol a tanulószervezési eljárásokhoz a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók és illeszkednek a tanulók életkori és egyéni szükségleteihez, foglalkozásokon**;
- **IKT és digitális eszközök biztosítása; digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazása**;
- a **kölcsönös tiszteletre és nyílt párbeszédre törekvés** a tanítási-tanulási folyamatban, a pedagógusok, a szülők kapcsolatában, a közös célt szem előtt tartva;
- a **tanulói értékelés során**, az egyéni fejlődés; igazságosság; az esélyteremtés és a méltányosság alapelveire építve;
- a tanulóval szemben támasztott **elvárások**; azokhoz igazodó **mérési stratégiák** konkrét megfogalmazása és megismertetése a tanulási folyamat elején;

Egyénre szabott tanulási lehetőségek, a képességeknek megfelelő tanulási lehetőségek biztosítása, ehhez kapcsolódó feladataink:

- a **segítő szakemberek** (iskolapszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus) valamint a **pedagógusok tudásmegosztása**, egymást segítő szakmai tevékenysége és **közös felelősségvállalása**;
- **különleges bánásmódot igénylő tanulók** esetében a **tantárgyi tartalmaknak** a tanulói sajátosságokhoz adaptálása, az egyéni haladási ütem biztosítása, valamint a differenciált (személyre szabott) nevelés;
- az **együttnevelés** során a **habilitációs, rehabilitációs szemlélet** érvényesülése és a **hátránykompenzáció** biztosítása; a tanulói szükségletekhez, készségekhez igazodó **módszertani eljárások** (eszköz, módszer, terápia) gyógypedagógusi módszertani javaslatokra épülő **egyéni fejlesztési terv** készítése és rendszeres ellenőrzése.

2.1.3. Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka, eszköz - és eljárásrendszere

A nevelési eszköz az a módszer, amellyel, mint tevékenységformával a nevelési folyamat megvalósul.

Tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre készíteni, gyengítve a negatív hatásokat. Nevelési eljárásainkat alkalmazzuk céljaink elérése érdekében.

Ezek a következők:

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:

-
- az oktatásban alkalmazott módszerek;
 - minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
 - bírálat, önbírálat;
 - beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;
 - előadás, vita, beszámoló.

Ösztönző módszerek:

- helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;
- gyakorlás, követelés;
- ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás;
- játékos módszerek;

A pozitív magatartásra ható módszereink:

- helyeslés, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;
- osztályozás;
- felszólítás; kényszerítés
- követelés.

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek:

- felügyelet;
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés, elmarasztalás, tiltás;

2.2 Iskolánk kiemelt pedagógiai és oktatási területei és a kulcskompetenciák fejlesztésének kapcsolata

2.2.1 Anyanyelvi nevelés (*Anyanyelvi kulcskompetencia fejlesztése*)

Anyanyelvünk kiemelkedő szerepet játszik felnövekvő diákjaink személyiségének, gondolkodásmódjának fejlesztésében. Ebből következik, hogy az iskolai nevelésben-oktatásban alapvető szerepe van. Az anyanyelvi képzés átszövi a teljes oktatási-nevelési folyamatot. Keretében mindazokat az ismereteket tudatosítjuk, rendszerezzük és fejlesztjük, amelyeket a diák az iskolában és az iskolán kívül megszerzett. Az anyanyelvi képzés meghatározóan hat a többi tantárgy tanítására és elsajátításának színvonalára. A különböző ismeretek tanításának-tanulásának szintje pedig visszahat az anyanyelvi képzés eredményességére. Ezért az anyanyelvi nevelésnek – sajátos jelleggel – minden tárgyban jelen kell lennie.

Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az értelmes, kifejező beszéd, az olvasás és írás igényes használatának, az ehhez szükséges képességeknek a fejlesztése.

Az alsó tagozatban a fejlesztés kiemelt területei között szerepel az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával.

A tanulási kudarcok, az értés- meg nem értés gazdaságtalan időráfordításai alapvetően a magyar nyelv alapos ismeretének hiányából adódnak. Arra kell törekedni, hogy az olvasás értékeit és hasznát ismerjék meg a tanulók. A pedagógusok feladata az igényességre nevelés, az olvasás előtérbe helyezése a túlzott televíziózással és internet használatával szemben.

A felső tagozaton az önálló szövegfeldolgozás, szövegértés erősítése valamennyi tantárgy keretén belül kapjon kiemelt szerepet.

Feladatunk még, hogy hozzájáruljunk az írásbeli képességek színvonalának emeléséhez, valamint az értő olvasás segítségével tudományos ismeretek megszerzéséhez is.

Fontos feladatunk, hogy tanulóink ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását. Mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben. Törekedjenek az anyanyelv védelmére, tudjanak egymással kulturált párbeszédet, vitát folytatni.

A tanulóknál növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet és természetvédelmi könyvek feldolgozásával.

Az olvasási szokások erősítése érdekében könyvtári órákat tartunk.

A hagyományos és digitális szövegfeldolgozások révén fejlődjön a tanulók íráskészsége, digitális kompetenciája, ismerjék meg a hagyományos és digitális információforrásokat, tanulják meg azok kritikus és etikus használatát.

2.2.2 Idegen nyelv oktatása (Idegen nyelvi kommunikációs kompetencia fejlesztése)

Az Európai Unió tagállamaként még fontosabb az idegen nyelvek tanítása és tanulása. Idegen nyelveket ismerni nem csupán praktikus okok miatt fontos. A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így ha megtanulunk egy idegen nyelvet, automatikusan közelebb kerülünk az adott nyelvet beszélő emberek kultúrájához, nyitottabbak leszünk a világra.

Oktató-nevelő munkánkban mi is arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk általános iskolai tanulmányaik során, amire építhetnek a későbbiekben.

Az alapfokú idegennyelv-oktatás feladata, hogy felkeltse a tanulók érdeklődését az idegen nyelvek tanulása iránt, felkészítse a tanulókat a további sikeres nyelvoktatásra, és képessé tegye őket a korosztályukkal történő sikeres kommunikációra az életük legkülönbözőbb területein.

A tanulók a beszélt nyelven keresztül találkoznak az idegen nyelvvel, értik meg, illetve gyakorolják azt. A nyelvtanulás első szakaszában kiemelt szerepet szánunk a szókincsfejlesztésnek és szóbeli interakciónak.

Feladata továbbá az élethosszig tartó és iskolai kereteken túl mutató önálló nyelvtanuláshoz szükséges tanulási készségek kialakítása, illetve fejlesztése, valamint a motiváció fenntartása.

A kommunikatív nyelvi kompetencia integrálja a tanulási képességeket és az anyanyelvi kompetenciát. Szoros kapcsolat mutatkozik még a ~~szociális és állampolgári kompetencia~~ személyes és társas kapcsolati kompetencia, a kifejező képesség és a kezdeményező képesség területén.

Ahhoz, hogy tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére biztos alap-nyelvtudáshoz jussanak, naponta használniuk kell a nyelvet.

Ennek érdekében:

- *A nyelvtanulás csoportbontásban történik.* Így több lehetőség van az intenzív gyakorlásra és az idegen nyelven való megszólalásra.
- Igyekszünk kihasználni a csoportbontásból fakadó előnyöket: differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás.

A tanulóink már 3. osztálytól tanulhatják az idegen nyelvet (angol, német), amennyiben előzetesen eredményes szintfelmérőt írnak anyanyelvből. Egyes csoportok emelt óraszámban tanulhatják az idegen nyelvet: alsó tagozaton a 3. osztályban 3 tehetséggondozó órában, a 4. osztályban 3 tanóra+1 tehetséggondozó órában, a felső tagozaton 3 tanóra+2 tehetséggondozó órában).

- Tanulóink érdeklődése esetén a 8. évfolyamon iskolánk lehetőséget biztosít az alapfokú nyelvvizsgára való felkészüléshez.

A célok megvalósításához szükséges a tanulók nyelvtanulási tapasztalatainak és igényeinek folyamatos feltérképezése, az egyéni különbségeik megismerése, adaptív tanulásszervezés valamint a 21. századi, akár digitális eszközök és tartalmak beépítése a nyelvtanulás folyamatába.

2.2.3 Matematika oktatása (Matematikai, gondolkodási kompetenciák fejlesztése)

Társadalmunk gyors technikai fejlődése, a gyors változások az alkalmazásképes tudást igénylik minden embertől.

A matematika oktatása során a legfontosabb, hogy felkészítsük tanulóinkat a mindennapok problémáinak megoldására a matematikai gondolkodás segítségével.

Így kiemelt feladatunk:

- biztos számolási készség kialakítása,
- problémahelyzetekben a kreatív és logikus gondolkodás fejlesztése,
- gyakorlati problémákra matematikai megoldások keresése,
- adatgyűjtés, feldolgozás, grafikonok, táblázatok készítése, értelmezése, elemzése.

Alsó tagozaton az elemi számolási készség elsajátítása és a logikus gondolkodás fejlesztése zajlik, sok szemléltetéssel, gyakorlati példákkal.

A matematikai fogalmak kialakítása és az elvonatkoztatási készségek fejlesztése a legtöbb gyermeknél csak 7-8. osztályban válik lehetővé.

A matematika iránt érdeklődő és tehetséges gyermekeinket versenyeken szerepeltetjük. (Bolyai Matematika Csapatverseny, Zrínyi Ilona Matematikaverseny, Nemzetközi Kenguru Matematikaverseny, Logika levelezős verseny, Szivárvány levelezős versenyek, stb. és egyéb területi, megyei és országos versenyek az éves munkatervben rögzítettek szerint.)

A 3. és 4. évfolyamokon lehetőség szerint szakkört, a 7. és 8. évfolyamokon középiskolai előkészítő foglalkozásokat szervezünk matematikából, valamint magyar nyelv és irodalomból. A matematika és a magyar nyelvi készségek fejlesztése nem csak a matematika és a magyar óra feladata. Ennek a két alapkompenciának a fejlesztésére minden tanítási helyzetben és tanítási órán adódik lehetőség.

Szükséges a tanulók egyéni szintjének, képességeinek megfelelő differenciálása, a tevékenykedtetés, az eszközhasználat megválasztása, a többszintű problémafelvetés, a digitális tananyagok által kínált fejlesztő lehetőségek alkalmazása, a segítségnyújtás, a páros vagy csoportos munka szervezése. Fontos az adaptív fejlesztés, mérés és értékelés.

2.2.4 Informatika oktatása (Digitális kompetencia fejlesztése)

A XXI. században az informatika átszövi egész életünket, az információ társadalmi szerepe megnőtt, ezáltal felértékelődött az információszerzés képessége. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson munkájához, életvitele alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania a megfelelő – technikai fejlődéssel lépést tartó - információszerzési, feldolgozási, adattárolási, szervezési és átadási technikákat.

Fő célunk tehát az információs társadalomban otthonosan mozgó, az információt munkája során felhasználni és létrehozni tudó ember képzése. A különböző tudományterületek, tevékenységek ma már feltételezik a gép készségszintű használatát, vagyis a géphasználat nem cél, hanem eszköz jellegű legyen. Az ismeretátadó és számonkérő pedagógus az ismeretek közötti eligazodást segítő, tanácsadó, az információt értékelni, abban kételkedni tudó tanulók

nevelőjévé váljon. A tanulókat fel kell készíteni a problémamegoldó gondolkodásra, mint a feladatmegoldás magasabb szintjére. A leírt készségek elsajátítása akkor igazán eredményes, ha lehetőség szerint már az általános iskola alsó tagozatában. Egyelőre a felső évfolyamokon (éves szinten) heti egy órában tanulják a tantárgyat a diákok.

A 2020-21-es tanévtől 3. évfolyamtól kezdve, felmenő rendszerben elindul a technológia/ digitális kultúra tantárgy valamint a technológia/ technika és tervezés tantárgy oktatása. A digitális kompetencia fejlesztését szolgálhatják más tantárgyak feladatai, amennyiben géphasználatot (alkalmazás, internet), vagy csak egyszerűen problémamegoldó gondolkodást, kreativitást igényelnek.

Gondolni kell azokra a tanulókra is, akiknek otthon nincs lehetőségük a gép használatára. Rövid távú célunk, hogy az iskolai könyvtárban lehetőség nyíljon a különféle játékos, készségeket fejlesztő és játékos oktató programok használatára.

2.2.5 Művészeti nevelés (Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciák fejlesztése)

A művészeti nevelés (**kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális nevelés**) is elengedhetetlenül, kiemelkedően fontos területe iskolánknak.

Tanulóinknak sokféle lehetőségük van tehetségük kibontakoztatására. Meghatározó az egyéni alkotótevékenység, de a művészeti nevelés lehetőséget ad csoportos munkára, közösségfejlesztésre is.

Pedagógusaink nagy hangsúlyt fektetnek a művészeti tárgyak igényes oktatására, a tehetséggondozásra. Minderről színvonalas szerepléseink, kiállításaink, pályázatokon elért eredményeink tesznek tanúbizonyyságot.

Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális nevelés területei:

- ***Tánc és dráma***

A drámapedagógiai szemlélet sok tekintetben gazdagíthatja eredményeinket. Különböző képességfejlesztés folyik a dráma tanítása során. Pl.: A kommunikációs játékokon keresztül fejlődik a gyerekek közösségi szereptudata, beszédtechnikai gyakorlatokkal útját állhatjuk a romló kifejezés-technikának és kultúrának, a színes játékok a gyermekek fantáziáját fejlesztik, a memória-gyakorlatok az intellektuális képességeket tréningezik, az improvizációs szerepjátékok egyaránt segítik tanulóink megismerését és érzelmi fejlődését. A rendszeres gyakorlásokból előadások kerekednek, melynek mindenki részese, a gátlásosabb tanulók is magabiztosabbak lesznek. A 2020-as tanévtől a 8. évfolyamon heti 1 órában oktatunk dráma és színház tantárgyat. A jövőben az alsó évfolyamokon is szeretnénk népszerűsíteni.

- ***Ének –zene***

Alapvető feladatunk a zene megszerettetése. Népünk kultúrájának, zenei anyanyelvünknek megismerése, hagyományaink, szokásaink, ünnepeink megtartása fontos része az érzelmi nevelésnek, de segítenek fejleszteni tanulóink tudatát, hogy megtalálhassák helyüket a különböző kultúrák között. A zenei kultúrák sajátosságainak megismerése, elfogadása fontos része a tanulók zenei világképének.

- **Rajz, vizuális kultúra**

A vizuális kultúra a teljes látható és láthatóvá tett tárgy- és jelenségvilág (a természet, a mesterséges környezet és a képzelet világa) használata és alakítása. A vizuális nevelés feladata: azoknak a képességeknek és készségeknek fejlesztése és ismereteknek az átadása, amelyek a látható világ használatához, alakításához szükségesek.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek a művészeti nevelés területén:

- **Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia**
Művészi önkifejezés, előadókészség
Európai és egyetemes kulturális örökség megőrzésére irányuló igény
Az esztétikum igénye a mindennapokban
- **Környezettudatosságra nevelés**
Környezetünk esztétikus értékeinek megőrzésére, gyarapítására való igény
- **Személyes és társas kapcsolati kompetencia**
Nyitottság, érdeklődés
Kulturális életben való részvételre való igény.

2.2.6 Környezeti neveléssel és egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk tárgyi adottságai:

- két esztétikus épület (régie épület teljes felújításra került),
- nagy, szépen gondozott növényekkel telepített udvar,
- sportpálya és játszóudvar

Mindezek megadják gyermekeink számára az egészséges és esztétikus tárgyi környezetet.

A szép és egészséges környezet önmagában is nevel a környezet védelmére, megővésére. A mi feladatunk, hogy a gyerekek bevonásával ezt a környezetet megóvjuk, tovább szépítsük. Környezeti értékeink, és egészségünk védelme az emberiség jövője szempontjából egyre fontosabbá válik.

Tanulóinknak meg kell ismerniük:

- az egészséges életmód előnyeit és lehetőségeit,
- a káros szenvedélyek leküzdésének módjait,
- az emberiség előtt álló ökológiai problémákat,
- az egészséges környezet kialakításának és védelmének lehetőségeit.

Nem kampányszerű akciókban rejlik a megoldás, hanem a mindennapi tevékenységünkben, a környezettudatos szokásrend kialakításában és mindennapi gyakoroltatásában.

Ezért iskolánk vállalja, hogy az iskola minden tevékenységi területén, a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során folyamatosan építi a gyerekek napirendjébe a fenntarthatóság szemléletének erősítését.

**Ezt segíti egészségnevelési és környezeti nevelési programunk.
(Lásd. 2. és 3. fejezetet)**

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon (osztályfőnöki, biológia-egészségtan, fizika, kémia, technika, rajz, testnevelés) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegély-nyújtás oktatásának legfőbb célja:

- a tanulók alkalmassá tétele az elsősegélynyújtás, betegápolás ismereteinek használatára
- segítségnyújtás, beavatkozás veszélyhelyzetben
- az elsősegélynyújtás alapfeladatainak megismertetése

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- munkavédelmi-, balesetvédelmi oktatás (tanév elején)
- bemutatás, gyakoroltatás
- figyelem felhívása tanórákon szerszámok, eszközök rendeltetésszerű használatára
- egészségnapokon (téma napokon) meghívott előadók (gyermekorvos, védőnő, mentőállomás dolgozói, stb.) tájékoztatják tanulóinkat az adott témában.

2.2.7 Testnevelés (Mozgáskultúra, egészséges életmód)

A testnevelésnek és a sportnak egyedülálló szerepe van a mozgatórendszer, a mozgásszabályozás fejlesztésében, a civilizációs ártalmak megelőzésében, a mozgásszervi elváltozások javításában. Sajátosan összetett műveltségi terület, mivel a mozgás az élet velejárója, nélküle nem képzelhető el semmilyen kognitív funkció működtetése.

Hozzájárul a személyiség harmonikus fejlesztéséhez, az egészséges életmód megalapozásához. Széles körű elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek és készségek célszerű viselkedésbe integrálásával elősegíti a tanulók szocializációját. Előmozdítja a belső erőforrások mobilizálását, pozitívan befolyásolja az erkölcsi, akarati tulajdonságokat, az élet minőségét. Fejleszti az egyén esztétikai érzékét, tűrő- és alkalmazkodási képességét. Segíti a helyes önértékelés kialakítását, a teljesítménynek, mint értéknek a felismerését.

A testnevelés tanításunk célja, hogy fejlessze a tanulók mozgásműveltségét, cselekvési biztonságát, sikeres, aktív életvitelű embereket formáljon, akik örömet lelnek a különféle pszichomotoros tevékenységekben, elviselik a stresszt, a fizikai igénybevételeket, követik a szabályokat, igénylik és elfogadják a közösségi normákat, a megmérettetést és az értékelést.

Iskolánk tárgyi feltételei teljes mértékben megfelelnek ezen célok megvalósításához. Heti 5 testnevelés óra mellett sportköri és futball- foglalkozásokon, illetve házi és területi versenyeken

zajlik tanulóink testkultúrájának fejlesztése. A tanulók életkorából, alkatából és személyiségéből adódó különbségek szükségessé teszik a rendszeres differenciálást, valamint a tanórai teljesítmények megítélésében az önmagukhoz mért fejlődés szerinti értékelést.

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy aktív és egyre tudatosabb testmozgással előzzék meg a tartási rendellenességek kialakulását, kerüljék a gerincoszlopot károsító helyzeteket és mozgásokat.

Tanulóink számára – felmenő rendszerben – megszervezzük a kerettantervben kötelezően előírt úszásoktatást.

A 2016/2017. tanév rendjéről szóló 12/2016. (VI.27.) EMMI rendelet 11.§ (7) bekezdése szerint a tanulók fittségi állapotának mérésében a nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók vesznek részt. A méréseket az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok végezték, ebben a tanévben az 5-8. évfolyamon (137 fő) 2017. január 9. és június 1. között. A tanulók mérési eredményei a NETFIT informatikai rendszerben rögzítésre kerültek.

2.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A Nemzeti Alaptantervben és Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal,
- eltérő mértékű fejlődésükkel,
- iskolai és iskolán kívüli tevékenységükkel,
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink:

- **A tanulók erkölcsi nevelése**

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az **esélyegyenlőség biztosítására** törekszünk. Feladataink: az **alapvető erkölcsi értékek** megismertetése, tudatosítása és **meggyőződéssé alakítása** tanulóink körében. (**személyes és társas kapcsolati kompetencia**)

- **A tanulók értelmi nevelése**

Az értelmi képességek, illetve az **önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése**. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, **felkészülés az egész életen át tartó tanulásra. (hatékony tanulás kompetenciájának fejlesztése)**

- **A tanulók érzelmi nevelése**

A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

(énkép, önismeret fejlesztése)

- **A tanulók közösségi nevelése**
Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Az **együtműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével. (szociális kompetencia)**
A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. (**anyanyelvi kommunikációs kompetencia**)
- **A tanulók esztétikai nevelése**
Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, **értékmegőrző magatartás** kialakítása.
Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben. (**kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság** kompetenciák)
- **A tanulók akarati nevelése**
Az **önismeret** kialakításával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása. (**énkép, önismeret fejlesztése**)
- **A tanulók nemzeti nevelése**
A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése. (**személyes és társas kapcsolati kompetencia**)
- **A tanulók állampolgári nevelése**
Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Unió jogok és kötelességek megismertetése. Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt. (**állampolgári kompetencia**)
- **A tanulók munkára nevelése**
A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása. (**munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia**)
- **A tanulók egészséges életmódra nevelése**
A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az **egészséges életmód** és az **egészségvédelem** fontosságának tudatosítása. A tanulói **önértékelés** rendszeressé válása a nevelőmunka során.
- **A tanulók környezeti nevelése**
A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, **környezettudatos magatartás** kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása. (**természettudományos kompetencia**)

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus maga is rendelkezzen közösségi vonásokkal, és ez által alkalmas legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésére, valamint tudatosan adjanak példát szakmai felkészültségből, korrektségből, emberségből.

Ennek fejében mindezt jogosan várhatják el tanítványaiktól.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Anyanyelvi kommunikációs és Matematikai, gondolkodási kompetenciák**
- **Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia**

-
- **Környezettudatosságra nevelés**
 - **Személyes és társas kapcsolati kompetencia**
 - **Tanulás kompetenciája.**

2.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.4.1 A tanítási órán, egyéb foglalkozásokon és szabadidős tevékenység során megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

Az emberi élet alapja a társas valóság. Az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely mint tanulási színtér is megjelenik.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A közösségi nevelés területei:

- család
- óvoda
- iskola
- iskolán kívüli közösségek
- társadalom

A gyerekek szempontjából meghatározó a család, az óvoda és az iskola, mert az alapvető viselkedési formákat itt sajátítják el. Nem becsülhető le a baráti kör, sportegyesület és egyéb közösségek hatása sem, de ezek csak később kezdenek előtérbe kerülni. A társadalom egészének hatása elsősorban a médian keresztül közvetítődik. A média hatása különösen erős a gyerekekre. Ezt az iskolának figyelembe kell venni, és megfelelően értelmeznie. **(digitális kompetencia)**

Az iskolában folyó közösségfejlesztés színterei:

Tanórák

- osztályfőnöki órák
- dráma és tánc (2020-21-es tanévtől: színház és dráma)

Tanórákon kívüli, felnőttek által szervezett, iskolai foglalkozások:

- napközi
- szakkörök
- sportkörök

Tanórákon kívüli, diákok által (tanári segítőkkal) szervezett iskolai foglalkozások

- diákönkormányzat összejövetelei

Szabadidős tevékenységek

- osztálykirándulások
- klubdélutánok
- tanulmányi kirándulások
- erdei iskolák

Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:

Az egyén szintjén alapvetően két egymással szemben álló gondolkodásmód létezik: az individuális és a kollektív gondolkodásmód. Az iskola egyik fontos feladata, hogy a család mellett az iskolai szinten is megtanulják a gyerekek a **kollektív gondolkodásmódot**.

A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Szociális és állampolgári kompetenciák**
- **Személyes és társas kapcsolati kompetenciák**
Közjó iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás;
Környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért felelősségvállalás.
- **Anyanyelvi kommunikációs kompetencia**
Saját és közérdek képviseléséhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőképesség.

Ennek érdekében az iskola feladatai:

Neveljen:

- felelősségvállalásra
- saját képességek maximális kifejlesztésére
- játékszabályok betartására
- önfegyelemre
- becsületességre
- mások győzelmének elfogadására
- mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására
- helyes értékítélet, önértékelés képességének kialakítására
- közvetlen környezetünk (iskola) megóvására
- környezettudatos szellemben szervezze a mindennapi életét, kirándulásokat, erdei iskolákat
- harmonikus kapcsolatra a társadalmi és természeti környezettel
- hon-, és népismeretre
- hazaszeretetre

Alakítsa ki:

- a másság elfogadását (vallás, életmód, különböző kultúrák, fogyatékos) (**személyes és társas kapcsolati kompetencia**)
- az empátias kapcsolatteremtés képességét
- a türelem és megértés képességét
- saját identitástól eltérő tulajdonságok toleranciáját
- önálló véleményformálás képességét (**anyanyelvi kommunikációs kompetencia**)
- érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét (kommunikációs képesség)
- az új információs környezetben való eligazodás képességét. (**digitális kompetencia**)

Mutassa meg:

- hogy sokféle vélemény létezik
- véleményét mindenkinek jogában áll képviselni, megvédeni.

A tananyag elsajátításakor minden pedagógus:

-
- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
 - segítse a közvetlen tapasztalatszerzést,
 - biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához,
 - alakuljon ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőkép,
 - adjon átfogó képet a munka világáról,
 - alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését. (**munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia**)

Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái:

- Tanulmányi kirándulások, osztálykirándulások
- Erdei iskolák
- Osztályfőnöki órák (konfliktusok kezelése)
- Szülők – Nevelők Bálja
- Ünnepek, megemlékezések
- Klubdélutánok
- Farsang
- Mikulás
- Karácsony
- Ünnepes tanévnyitó (leendő elsősök méltó fogadása)
- Ünnepes tanévzáró
- Ballagás (búcsú a nyolcadikos diákoktól)
- Karácsonyi játszóház
- Bemutató órák
- Nyílt órák
- Kapcsolat az óvodával, más iskolákkal, intézményekkel
- Házirend
- Osztályok közötti versenyek
- Iskolák közötti versenyek
- Aktív szülői részvétel: Iskolaszék, Szülői Munkaközösség

2.4.2 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

- iskolai programok, rendezvények szervezéséhez ötletek gyűjtése
- véleményformálás, egyeztetési készség kialakítása
- konfliktuskezelés
- egymást segítő, együttműködő magatartás
- kollektív gondolkodásmód fejlesztése
- információáramlás biztosítása, kommunikációs készség fejlesztése
- osztálytársak érdekeinek képviselése, másokért való tenni akarás
- felelősségvállalás másokért, közösségek harmonikus viszonyaért, önkéntesség
- egymás értékeinek megismerése és megbecsülése

2.5 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnökök feladatai

A pedagógusok feladatait személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi intézményi feladatai:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák és javító vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek feladatainak összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális-, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az intézményvezető bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.

- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségi tagjaival.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

2.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.6.1 A tehetség képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Minden gyerek valamiben tehetséges. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett **differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására.** A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, területi-, megyei- és országos tantárgyi versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

A jó tanulmányi eredmények mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

A tanulóifjúság jelentős része gyenge egészségi állapotú, nem természetes számukra az egészséges szellemi fejlődéshez elengedhetetlen rendszeres testmozgás. A testnevelés óra követelményeinek számonkérése nagyban hozzájárulhat a fizikai állapot és ezáltal a szellemi teljesítmény javulásához. Ugyanezt a célt szolgálja a sportkör és a számtalan iskolai sportverseny is.

Közösségi munka: A közösségi vezető szerepre elsősorban „születni kell”. Lényeges, hogy a vezető szerepet felvállaló tanuló jól tanuljon, és a többiek megbecsülését és bizalmát élvezze. Folyamatosan keresni és képezni kell az utódaikat, akik a távozó nyolcadikosok helyét majd átveszik az iskola tanulóinak képviselőjében. A tanulói képviselőt az iskolában a DÖK látja el. A szervezett, eredményes munkában nagy szerepe van a DÖK összekötő tanárnak.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

- **Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia területén:**
Egyéni tervekészítés, megmérettetés, kockázat felvállalása (versenyek)
- **Digitális kompetencia területén:**
Önálló információkeresés interneten (előadások készítése, újságszerkesztés)
- **Személyes és társas kapcsolati kompetenciák területén:**
Közjő iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség
- **Tanulás kompetencia**
Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben,
- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építkező jellegű legyen,
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása,
- a versenyzés etikájának megtanítása,
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együtt érző, támogató szerepköre,
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak,
- biztató értékelés,
- differenciált feladatok adása,
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók,
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása – kötött padosorok – kör, félkör alakban),
- a házi feladatok differenciálása,
- órai gyakorlásokkor más-más feladatkörök (pl. önálló szövegfeldolgozás közös olvasás, lényegkiemelés).

A könyvtári foglalkozások fontos színterei a tehetséggondozásnak, felzárkóztatásnak:

- könyvkielcsönzés szabad érdeklődés alapján délutánonként, kutatómunkák,
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel, lexikon- szótár használata,
- önálló kezdeményezés támogatása (**kezdeményező-készség és vállalkozási kompetencia**),
- vetélkedők (olvasóvá nevelés),
- internet-használat kutatómunkához, iskolaújság készítéséhez (**digitális kompetencia**).

2.6.2 A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A felzárkóztatás mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kezdődjön.

Ez nem csak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógusok feladatköre, hanem mindnyájunk felelőssége.

A felzárkóztatás alapja a **bizalom és az önbizalom erősítése**, a fokozott személyesség a munkakapcsolatban. Ezek nélkül nincs hatékony fejlesztés.

Személyre szabott feladatokkal segítünk a lemaradt tanulókon. Fontos, hogy **szintjükhöz mérjük a követelményt**. A **fokozatosság elve alapján** nehezülhetnek ezek a feladatok.

Felzárkóztatást elősegítő tevékenységeink:

- tanórán belül differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára,
- tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük,
- gyógypedagógusaink és fejlesztő pedagógusunk segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet,
- szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat,
- a diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás,
- gyógypedagógusainknak és fejlesztőpedagógusunknak napi kapcsolata van a gyerekekkel, s szaktanáraikkal rendszeresen megbeszéljük az aktuális problémákat, kölcsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről,
- tanácsaikkal segítik a szülőket, pedagógusokat,
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik a tanulási kompetenciájuk fejlesztésében, tanulási szokásainak, és a tanulási készségeik kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), s a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában,
- tanuló párok kialakítása,
- tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, **(tanulás tanítása, tanulási kompetencia fejlesztése)**
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés,
- egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással
- közösség nevelő hatása (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé),
- a kötelező tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is adjunk lehetőséget a tanulók személyiségfejlődését elősegítő tevékenységekre (szaktárgyi- és sportfoglalkozások).

Iskolánk a bukás-mentességre törekszik, gyenge tanulóinkat igyekszünk a minimum szintre eljuttatni.

A fejlesztés, korrekción, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka. Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.

Az óvodákból a beszédhibás gyerekek megkezdett, vagy befejezett terápia után kerülnek hozzánk, sok esetben a helyes kifejezés automatizálása a feladatunk.

Ezt a munkát segíti a logopédus, aki folyamatosan foglalkozik a beszédhibák korrekciójával.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a **prevenció elve érvényesül**. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség-zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

A problémák korai feltárása érdekében az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógusunk minden év decemberéig elvégzik a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáinknak a gyermekeket, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket.

A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos, de sajnos nem mindig könnyű meggyőzni őket a vizsgálatok szükségességéről, és a folyamatos otthoni gyakorlás fontosságáról.

2.6.3 A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel (BTMN) küzdő tanulók segítése

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkciókat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben. A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Pedagógusaink – gyógypedagógusaink és fejlesztőpedagógusunk a gyermek és ifjúságvédelmi felelősünk segítségével - igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait. Szükség esetén a gyermekjóléti szolgálathoz, illetve a Pedagógiai Szakszolgálathoz fordulnak segítségért.

Szoros kapcsolatot alakítunk ki a helyi óvoda intézményével, a Pedagógiai Szakszolgálattal és a Gyermekjóléti Szolgálattal.

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

- Szükség esetén fejlesztő pedagógiai szolgáltatásaink keretén belül különféle vizsgálatokat és terápiás módszereket alkalmazunk.
- Esetelemzésekkel alakítjuk az **egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében** a gyermeket tanító kollégák körében.
- **Differenciált bánásmódot** biztosítunk, segítjük tanulóinkat **önértékelési** problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében.
- BTM gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük tovább haladásukat.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTM) küzdő tanulóink vizsgálatát az iskola és szülő együttes kérésére a Pedagógiai Szakszolgálat végzi.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek részére gyógypedagógusaink és fejlesztő pedagógusunk fejlesztő foglalkozásokat tartanak, ezzel növelve a **tanulási esélyegyenlőséget** a közösségben.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.

2.6.4 A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása

Iskolánk a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő nevelési-oktató intézmény. A pedagógiai program e fejezetét és a helyi tantervet a köznevelési törvény, a Nemzeti alaptanterv, az emberi erőforrások miniszterének 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelete, az OH - „Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához „-dokumentuma¹ valamint a választott kerettanterv alapján készítettük.

A Nemzeti alaptanterv (NAT) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóknak is érvényesek.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszhetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Az SNI tanulók tanulását, fejlődését nehezítő körülmények:

- a tanulók gyengébb funkcióképességei, fejletlen szociális képességei
- a szülők alacsony iskolai képzettsége
- egyszülős család, mozaikcsalád
- hátrányos szociokulturális körülmények, a szülők érdeklődésének és/vagy együttműködésének hiánya

Az SNI tanulók fejlődését segítő eljárások

¹ Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok

Iskolánk az SNI tanulókhöz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többletszolgáltatásokkal, amelyek segítik a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és fejlődését:

- a fogyatékoság, a pszichés fejlődési zavar típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus
- egyéni és/ vagy kiscsoportos rehabilitációs foglalkozás meghatározott időkeretben
- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök
- fejlesztő és gyógypedagógiai szoba, csoportos és egyéni fejlesztéshez használható játékok
- a gyógypedagógus kompetenciakörébe tartozó tesztek, diagnosztikai eszközök

Az SNI tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében fontos szerepe van a magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógusoknak.

A befogadó pedagógus feladatai:

- a) A tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait.
- b) A tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti a pedagógiai folyamatokba.
- c) Szükség esetén együttműködik különböző szakemberekkel (pl. gyógypedagógus, pszichológus, orvos, logopédus, gyermekvédelmi szakember) és a pedagógiai szakszolgálatokkal.

A gyógypedagógus feladatai:

- a) Részt vesz az SNI tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében.
- b) Figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra.
- c) Együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- d) Terápiás, fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.
- e) Segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének elvei

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.

Intézményünk az enyhén értelmi fogyatékos tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását azzal szeretné elősegíteni, hogy a 2007-2008. tanévtől kezdődően áttértünk a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – nevelésre. Részleges és teljes integrációt valósítunk meg. Az értelmi sérült tanulók külön gyógypedagógiai csoportban, eltérő tanterv szerint tanulják a magyar nyelvet és irodalmat, a matematikát, a

környezetismeretet/természetismeretet, a történelmet, és a földrajzot gyógypedagógus vezetésével. 7-8. osztályban idegen nyelvet tanulnak nyelvtanár segítségével. A többi tantárgyat a befogadó osztályban sajátítják el. Értékelésükkor a szaktanárok figyelembe veszik eltérő képességeiket és követelményeiket.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják, és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a) a fogyatékossg típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatása
- b) speciális tanterv, tankönyv és más segédletek
- c) a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakszolgáltatások biztosítása.

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelése során a fejlesztési területek megegyeznek a NAT-ban leírtakkal, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadók, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő készségek és képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia
- diszortográfia
- diszkalkúlia
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása
- a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok
- hiperaktivitás és figyelemzavar
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az

alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetében tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelennek náluk teljesítmény- és viselkedészavarok.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása a többi tanulóval együtt, integrált nevelés-oktatás keretében történik. Az ilyen tanulók fejlődését a szakértői bizottság véleményére épülő (egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével) fejlesztő foglalkozással segítjük.

Az integrált keretek között nevelt beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése

Alapelvek, a beszéd fogyatékoság értelmezése

A beszéd fogyatékoság: a beszéd- és nyelvi teljesítmények súlyos zavarai, amelyeknek a háttérben elsősorban biológiai/organikus, funkcionális okok állnak, és csak intenzív, szakszerű segítségnyújtással javítható. A beszéd fogyatékoság megjelenhet a beszédfejlődés kiterjedt és hosszan tartó elmaradásában, a beszéd folyamatosság, a beszéd- és hangképzés sérüléseiben, valamint az olvasás, írás megtanulásának és alkalmazásának akadályozottságában.²

Hazánkban a köznevelésben kizárólag azt a gyermeket tekintjük beszéd fogyatékosnak, akit a szakértői bizottság a komplex vizsgálata alapján annak minősít.

A beszéd fogyatékosok közé tehát azok az ép hallással rendelkező gyermekek tartoznak, akiknél a beszédfejlődés menete nem indul meg, kórosan késik, vagy valamelyik területen rendellenesen működik. A beszéd fogyatékoság egyes csoportjai hátrányt jelentenek a gyermek mindennapjaiban, míg mások jelentősen gátolják az emberi kapcsolatrendszer, a társadalomba történő beilleszkedést és az ismeretszerzést. A beszéd fogyatékoságnak vannak egyértelműen megnyilvánuló tünetei (pl. artikulációs), látens tünetei (beszédértési, beszédészlelési probléma) és a kommunikációs nehézségből fakadó másodlagos pszichés tünetei (magatartási zavarok).

A beszédzavar³: elsősorban a beszéd szervi központfejlődési és működési akadályozottsága következtében jön létre, ami egyidejűleg érinti a kommunikációs teljesítmények több területét, a hangzó-kifejező beszédet és a nyelvi működést is, azaz a fonológiai, morfológiai, szintaktikai és szemantikai szerveződést.

A beszédhiba²: a beszéd valamely tényezőjének enyhébb zavara, a beszédbeli akadályozottság legenyhébb formája. Ide tartoznak a beszédhangok képzésének eltérései, amikor a hiba háttérben a beszéd és a nyelvi fejlődés lassúsága, a beszéd szervek ügyetlensége, a hallási észlelés gyengesége valószínűsíthető. Logopédiai fejlesztéssel eredményesen kezelhetők.

Élettani beszédhibák: az ép gyermekek beszédfejlődésének hároméves kor körül megjelenő fejlődési jelenségei. Az élettani beszédhibák különösebb kezelés nélkül rendeződnek.

² Torda Ágnes (2000): Beszédhibás gyermekek az óvodában és az iskolában. In: Illyés Sándor (szerk.): *Gyógynevelési alapismeretek*. Bárczi Gusztáv Gyógynevelési Főiskolai Kar, Budapest, 578. o.

³ Torda Ágnes (2000): Beszédhibás gyermekek az óvodában és az iskolában. In: Illyés Sándor (szerk.): *Gyógynevelési alapismeretek*. Bárczi Gusztáv Gyógynevelési Főiskolai Kar, Budapest, 579. o.; 580.o.

-
- Élettani pöszeség
 - Élettani dadogás

A beszéd fogyatékossgal rendelkező tanulók fejlesztéséhez elengedhetetlenül szükséges a logopédus szakember segítő tevékenysége.

Az osztálytanító, a fejlesztő- és gyógypedagógus feladata együttesen

- Megismerik a gyermek szakértői véleményét.
- Tisztában vannak a gyermek diagnózisával, a sérülés okával, a hozzá kapcsolódó tünetekkel és következményekkel, valamint a legszükségesebb teendőkkel és fejlesztési lehetőségekkel. Információt gyűjtenek a gyermek beszédállapotáról.
- A pedagógusok megismerik azokat a speciális feladatokat és módszereket, amelyeket a mindennapi nevelés-oktatás során szem előtt kell tartaniuk. Felkészítik a csoportjukba járó gyermekeket a beszéd fogyatékos gyermek fogadására.
- Az osztálytanító felkészíti a csoportjába járó gyermekek szüleit a beszéd fogyatékos gyermek elfogadására.
- Felvesszük a kapcsolatot a beszéd fogyatékos gyermek szüleivel, a módszertani intézmény szakembereivel.
- Felvesszük a kapcsolatot és együttműködünk a gyermek terápiáját végző logopédussal és az együttnevelést segítő szakemberekkel.
- Segítjük a gyermek beilleszkedését.
- Törekedünk a harmonikus, kiegyensúlyozott, beszélgetésre motiváló környezet kialakítására.
- Gazdag nyelvi környezetet biztosítunk.
- A kommunikációhoz alkalmazunk verbális eszközöket, vizuális megerősítést.
- Differenciálással biztosítjuk az egyéni haladási ütemet.

A Köznevelési törvény értelmében a nevelési-oktatási intézményben a sajátos nevelési igényű tanulók részére kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat kell szervezni. A tanuló annyi egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozáson vesz részt, amennyi a sajátos nevelési igényéből eredő hátránya csökkentéséhez szükséges, azaz amennyit a szakértői vélemény előír.

Ezekkel a kiscsoportos vagy egyéni foglalkozásokkal biztosítjuk az egyéni haladást, a képességek fejlesztését.

Autizmussal (autizmus spektrum zavarral) élő gyermekek iskolai fejlesztése

Intézményünk csak olyan gyermekek befogadására képes, akik az **autizmus spektrum zavarának** csak enyhébb tüneteivel élnek együtt, integrálhatók és együtt nevelhetők, illetve ezt a KEM Pedagógia Szakszolgálat Szakértői Bizottságának szakvéleménye is alátámasztja.

Az autizmussal élő tanulók oktatásának sajátos feladatai

- A sérülésből adódó szükségletekhez segítő környezet megteremtése
- az autista gyermekek beilleszkedését főként akadályozó kommunikációs és szociális képességek, valamint a képzelet kiemelt fejlesztése
- a tanulást akadályozó pszichés zavarok, viselkedés problémák csökkentése, a viselkedés fejlesztése

-
- az ismeretek, készségek valamennyi élettevékenység során történő alkalmazásának biztosítása

A tanítás-tanulás során a hangsúly a tanulás irányítására helyeződik.

Az egyéni képességekhez, sajátosságokhoz, egészségi állapothoz, érdeklődéshez való alkalmazkodás csak a differenciálás pedagógiájának alkalmazásával lehetséges. Figyelembe vesszük a személyközpontú, interaktív eljárásokat:

- individualizált munka
- páros munka
- rétegmunka
- csoportmunka
- kooperatív csoportmunka
- pedagógiai projekt
- témanap, témahét

Alkalmazott módszerek kiválasztásának alapelvei

- A tanuló fejlettsége, életkori sajátosságai, előzetes tudása, személyisége
- Pedagógiai cél és tartalom
- A sérülés specifikuma
- Cselekvésből kiinduló gondolkodás, tapasztalatszerzés lehetősége
- Problémaközpontú megközelítés
- Alkotóképesség, kreativitás kibontakoztatása
- Az önállóság gyakorlásának lehetősége
- A strukturálatlan idő minimalizálása

A tanulók egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozáson vesz részt, a szakértői vélemény előírása alapján. Ezekkel a kiscsoportos vagy egyéni foglalkozásokkal biztosítjuk az egyéni haladást, a képességek fejlesztését.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a) a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása
- b) a pozitív énkép és önértékelés kialakítása
- c) a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése
- d) a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása
- e) a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

*Iskolánkban a 2007/2008-as tanévtől került sor a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók (beszéd fogyatékos; autizmus spektrumzavar; telephelyen: mozgásszervi fogyatékos tanulók) **integrált oktatásának bevezetésére**. Addig szegregáltan, két tanuló csoportban oktattuk őket. Az integráció (együttnevelés) az SNI gyermekek beilleszkedését, beillesztését jelenti a többségi nevelési-oktatási intézményt látogató tanulók közé.*

***Az együttnevelés fázisai:** integráció (fogadás), magasabb szintje az inklúzió (befogadás).*

Az integrált nevelés - oktatás fajtái, szintjei:

lokális integráció

szociális integráció

funkcionális integráció:

a) részleges

b) teljes

Iskolánkban egy csoportban tanulnak SNI (tanulásban akadályozott) tanulók. Ezek a tanulók funkcionális/részleges integrációban tanulnak. Ez azt jelenti, hogy a heti kötelező óraszám egy részét az osztályukban töltik (kétség tárgyak, informatika egészségtan, osztályfőnöki óra, etika). A többi órákon külön kiscsoportban (a tanulásban akadályozottak csoportjában), eltérő tanterv szerint, speciális tankönyvből, sajátos gyógypedagógiai módszerekkel/ megsegítéssel és eszközökkel tanulnak. A fejlesztésre esztétikusan berendezett jól felszerelt tanterem áll rendelkezésre.

A tanulásban akadályozott tanulók részére a heti kötelező óraszám fölül egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és foglalkozást tartunk, melynek időkeretét Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága által kiadott szakvélemény tartalmazza.

Az SNI tanulók másik csoportja (a tanulási zavarral küzdők) minden tanórán az osztályban azonos tankönyvből, azonos tanterv szerint tanul. Ezen kívül rendszeres korrepetáláson és heti 2-3 óra korrekciós/kompenzációs célú rehabilitációs foglalkozáson vesznek részt, amit a fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus illetve kistérségi szolgáltatás keretében intézményünkbe járó logopédus-gyógypedagógus biztosít részükre.

Az SNI tanulók felülvizsgálatát a Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága végzi el.

Az együttneveléshez iskolánk jó személyi és tárgyi feltételeket tud biztosítani.

2010-es tanévben két kollégánk gyógypedagógus oklevelet szerzett.

A fejlesztő pedagógus és a gyógypedagógus rendszeres szakmai együttműködése egymással és a tanulók pedagógusaival, osztályfőnökeivel és az érintett gyermekek szüleivel mindennapi munkánk elengedhetetlen feltétele.

A Nemzeti alaptanterv (NAT) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. Az SNI gyermekeket érintő iskolai oktatás irányelveit a 2/2005. (III. 1.) OKM rendeletben szabályozták.

Az irányelv célja:

Az irányelv célja, hogy a nevelési programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangba kerüljenek. Annak biztosítását szolgálja, hogy

- az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez,
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg,
- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,
- a rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az iskolák nevelési, pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- lehetőséget nyújt a sérült képességek rehabilitációs, rehabilitációs célú korrekciójára és a nevelés, oktatás és fejlesztés a szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére.

A rehabilitációs, rehabilitációs ellátás feladatai:

- a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és egyéb fogyatékból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

Fejlesztési területek:

- **kognitív képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás)**
- **kommunikációs képességek fejlesztése**
- **a motoros képességek fejlesztése**
- **tér és - időbeli tájékozódási képességek kialakítása, fejlesztése**
- **szociális képességek fejlesztése**
- **tanulási képességek fejlesztése**

Az egyes fogyatékból típusok függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt.

2.6.5 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Tanulóink között egyaránt megtalálható a jól szituált és a társadalom peremén élő családból származó gyermek. Egyre több a csonka család.

A gyermekvédelmi feladatokat a kijelölt intézményvezető-helyettes koordinálja. Az osztályfőnökök jelzései alapján végzi az intézmény gyermekvédelmi feladatait. Az iskola összes nevelője figyelemmel kíséri az érintett gyermekek és családok sorsát.

Elsősorban a megelőzésre helyezük a hangsúlyt:

- nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét;
- törekszünk a „másság” elfogadtatására; (**személyes és társas kapcsolati kompetencia**)
- szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal;
- a rászorulókat a segítség elfogadására;
- gondos felderítőmunkát végzünk az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek – között;
- nem zárkózunk el a nevelési problémával, beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel küzdő, más iskolából jött diákok fogadásától sem. A közösségre és szakmai ismereteinkre támaszkodva, legjobb tudásunk szerint próbáljuk integrálni őket;
- felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, bekapcsolódtunk a dohányzás, alkohol, drog elleni programokba;
- a különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen rész-képesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást;
- a deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére, **egyénre szabott nevelést**, a fejlesztésre szorulóknak között egyénre szabott követelményrendszert alkalmazunk;

-
- a határtalan és a szülői, felnőtt kontroll nélküli televíziózás, az internet, a számítógép ártalmairól rendszeresen szólnunk a szülői értekezleteken és fogadó órákon;
 - az osztályfőnökök tartós megbízása lehetővé teszi, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinkat a legrövidebb idő alatt a megfelelő segítségnyújtási formában, tanácsadásban részesítsük;

Feladataink:

- Kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel (folyamatos);
- Kapcsolattartás a Komárom- Esztergom Megyei Kormányhivatal Komáromi Gyámhivatal szakembereivel (folyamatos);
- A tanulóknál felmerülő gondok, problémák jelzése, amelyek veszélyeztetik a gyermeket (bántalmazás, elhanyagolás);
- Indokolt esetben jelzőlap kitöltése;
- Jelzéseket írásban kell megtenni, a tartalmi követelményekre ügyelve, lényegre törően;
- Alkalmanként családlátogatás, egyeztetve a Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel (alkalomszerűen);
- Rendszeresen esetmegbeszéléseken veszünk részt (havi rendszerességgel- minden hónap 1. vagy 2. keddjén) a Gyermekjóléti Szolgálatnál (havonta);
- Adatok bekérése a település Önkormányzati Hivatalától a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek létszámáról (szeptember);
- Veszélyeztetett tanulók létszámadatainak egyeztetése az Önkormányzati Hivatal jegyzőjével (szeptember);
- Feladatunk még a tankötelezettségre vonatkozó szabályok betartása, betartatása; adatszolgáltatások, jelzések igazolatlan hiányzások esetén (folyamatos);
- Indokolatlan hiányzások megelőzése, visszaszorítása, megfelelő időben való jelzése (folyamatos);
- Esetmegbeszélések tartása a felső tagozaton, a fogadóórák előtti egy órában (kéthavi rendszerességgel: október, december, március, május), illetve szükség szerint;
- Egészségnevelés, prevenció szakemberek bevonásával
- Egészségnap alsó és felső tagozaton (november), felvilágosító előadások tartása a 6. és 8. évfolyamon (május);
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, nevelőszülőkkel; egyéni megbeszélések a szülőkkel (alkalomszerű);
- A gyermek – és ifjúságvédelmi munka minden osztályfőnök feladata és kötelessége (folyamatos);
- Koordinátor: a kijelölt intézményvezető-helyettes;

A gyermekvédelem jogszabályi háttere

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki más intézmények szakembereivel:

- Pedagógiai Szakszolgálattal
- iskolaorvossal,

-
- védőnővel,
 - gyermekjóléti szolgálattal
 - polgármesteri hivattal
 - fejlesztő pedagógussal, logopédussal,
 - gyógypedagógussal
 - a rendőrség és a gyámhatóság munkatársaival
 - iskolai alapítványunk bevonása a hátrányos helyzetű gyermekek anyagi segítésébe.

Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket élményekhez juttatni kirándulások, táborozások, kulturális és sportprogramok, vetélkedők szervezésével.

Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról, (mikulás, karácsony, farsangi bál, húsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat, élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.

Választékos a szakköri kínálatunk, ahová célzatosan irányítjuk a gyermekeket a szabadidő hasznos eltöltése és saját fejlődésük érdekében. A tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat korrepetáljuk, napközibe irányítjuk.

Tanítványaink szüleivel állandó a kapcsolatunk.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Pedagógiai Szakszolgálattal és a gyermekorvossal.

2.6.6 A szociális hátrányok enyhítését szolgáló program

Tapasztalható, hogy településünkön fokozatosan csökken a beiskolázási tanulólétszám, ugyanakkor növekszik az egyre nehezebb körülmények között élő tanulóink száma.

Mi is ismerjük a jelenséget, és különböző módon segítjük hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését. **Ez a feladat igényli a legtöbb tapintatot.** A mai társadalomban az emberek illetve a családok anyagi helyzete különböző. A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd. Az év elejei tanszervásárlás, a havi ebédbefizetések, kirándulások több szülőnek gondot okoznak.

Az otthoni gondok mindig kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, sőt magatartására is. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek megváltozik – főleg negatív irányba – ott a problémát elsősorban a családban kell keresni.

Amennyiben otthon a gondok sokasodnak, a szülők is türelmetlenebbek, nyugtalanabb háttérből kerül hozzánk a tanuló.

Célunk segíteni azon tanulóink beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve – akár átmenetileg is – hátrányos helyzetűek.

Mindezek ismeretében tudjuk megtervezni minden év végén a következő tanév várható feladatait.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe. El kell érniük, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

Gyermekvédelmi koordinátor és az osztályfőnökök együttműködése itt még fontosabb, a bizalom megteremtése a diszkrét segítségnyújtáson múlik.

A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél különösen fontos a következő kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő:

- **Anyanyelvi kommunikációs kompetencia:**
Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban
- **Matematikai, gondolkodási kompetencia:**
Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítene fel.
- **Digitális kompetencia:**
Információkeresés
- **Személyes és társas kapcsolati kompetencia:**
Konfliktusmegoldás, közügyekben való eligazodást segítése, frusztráció kezelése, egyéni és közérdek tisztelete

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

1. Felzárkóztatás, illetve tehetséggondozás
2. Drog- és bűnmegelőzés
3. Mentálhigiénés programok
4. Pályaorientációs tevékenység
5. Táborozások, kirándulások
6. Figyelemfelhívás a tanulássegítő foglalkozások (korrepetálás) előnyeire
7. Kapcsolattartás a szakmai szolgáltató intézményekkel
8. Táborozási, kirándulási hozzájárulások
9. Alapítványi támogatások
10. Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon

2.7 A tanulók részvételi jogának gyakorlása az intézményi döntési folyamatban

A tanulók közössége: a Diákönkormányzat

A közoktatási törvény és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény egyenrangú félként kezeli az oktatás folyamatában szereplőket, és demokratikus működési formát ír elő az iskolák számára. Az iskola egyes alapdokumentumai a Diákönkormányzattal való egyeztetési vagy véleményezési folyamaton keresztül lépnek életbe, illetve ezeken keresztül változtathatók meg.

A házirend elkészítésében és minden, a diákokat érintő kérdésben véleményt nyilváníthatnak. A felvállalt feladatok elvégzéséért felelősséggel tartoznak.

A Diákönkormányzat önálló működési szabályzattal rendelkezik, aktívan részt vesz az egész iskolát érintő közös programok szervezésében.

A diákönkormányzat tagjai diákgyűléseken feltett kérdéseikkel, előforduló problémák felvetésével és a diákok kéréseinek továbbításával segítik az iskola vezetésének munkáját.

A diákönkormányzat működése gyakorlóterepe a közügyekben való hatékony együttműködésnek, így az állampolgári kompetenciák fejlesztésének.

Az iskolai Diákönkormányzatunk dönt:

- saját működéséről;
- hatáskörei gyakorlásáról;
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról;
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről;
- a tájékoztatási rendszer szerkesztőségének, tanulói vezetőjének és munkatársainak megbízásáról.

2.8 A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái, az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

2.8.1 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Iskolánk akkor működik még eredményesebben, ha tanulóink érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- **alapja** a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség
- **megvalósulási formái** a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység
- **feltétele** a kölcsönös bizalom és tájékoztatás

Elvárásaink a szülők felé:

A szülők részéről - a sikeresebb nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,
- a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken, fogadóórákon és rendezvényeken,
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
- véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatban,
- szponzori, szervező segítségnyújtást.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról
- előre tervezett szülői értekezletek (évente 2 alkalommal)

-
- pályaválasztási szülői értekezlet
 - rendkívüli szülői értekezletek
 - fogadóórák (évente 4 alkalommal), egyéni fogadóórák egyeztetett időpontban
 - előadások szervezése igényelt téma szerint
 - pályaválasztási tanácsadás
 - családlátogatás szakemberek segítségével
 - Szülői Munkaközösség, Iskolaszék – megbeszélések (évente legalább 2 alkalommal)

A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével (farsang, Óvodából az iskolába - program, kirándulások, környezetünk szépítése)
- jótékonyági bál szervezése (Szülők-Nevelők Bálja)

A szülő kérheti:

- gyermeke napközi otthoni ellátását és megszüntetését
- gyermek reggeli ügyeleti elhelyezését reggel fél 7 és fél 8 óra között
- indokolt esetben gyermeke felmentését egyes tantárgyakból, vagy a mindennapi iskolába járás alól a törvényi kereteknek megfelelően
- felmerülő problémáinak megoldásához segítséget kérhet
 - szaktanártól,
 - osztályfőnöktől,
 - fejlesztő pedagógustól,
 - iskolatitkártól,
 - az iskolavezetéstől.

Kapcsolattartás az iskola oktató- nevelő munkáját segítő szervezetekkel:

- **Szülői Munkaközösség**
- **Iskolaszék**
- **Iskolánkért Kh. Alapítvány**

Kapcsolattartás a szülőekkel:

A szülőkkel igyekszünk jó kapcsolatot kialakítani és egymás elvárásainak megfelelni, ami néha nehézségekbe ütközik. Rendszeres kapcsolatban vagyunk, probléma esetén azonnali megbeszélést tartunk.

A kapcsolattartás formái:

- alkalmi beszélgetés
- fogadóórák (4 alkalommal évente)
- szülői értekezletek (évi 2 alkalommal)
- Szülői Munkaközösség, Iskolaszék ülése (évi 2–3 alkalommal)
- telefonos megbeszélések szükség szerint

Kapcsolattartás az Iskolaszékkal

Az iskolaszék a pedagógusok, szülők és a diákok együttes képviselőjét látja el. Kikérjük véleményét az iskola nevelő-oktató munkáját érintő fontos változásokban.

Az Iskolaszék vezetőjével az intézményvezető folyamatos kapcsolatot tart fenn.

Kapcsolattartás az Iskolánkért Alapítvánnyal

Az alapítvány legfontosabb célja megalakulása óta az iskola oktató-nevelő munkájának segítése.

2.8.2 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartó formák

A diákok legfőbb képviselői fóruma a DÖK.

A DÖK munkáját segítő tanár segítségével rendszeresen ülésezik, tagjai az osztályok által választott DÖK felelősök. A diákok kéréseit, problémáit közvetítik az iskola vezetősége felé. Segítséget nyújt a diákprogramok szervezésében.

A tanuló és pedagógus együttműködésének további lehetőségei:

- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a tanári értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten
- A DÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetőségével, a diákok kéréseinek továbbítása
- Diákrendezvények (farsang, kirándulás, gyermeknap, sportdélután)
- Termek tisztaságának, faliújságok minőségének nyomon követése, értékelése.

2.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.

A vizsgaszabályzat hatálya

A vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozik:*

- *osztályozó vizsgákra*
- *javítóvizsgákra*
- *pótló vizsgákra*
- *különbözeti vizsgákra*

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

-
- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény vezetője különözetvi vizsga letételét írja elő.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- egyéni munkarendű tanuló
- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen eléri a 250 tanítási órát, és emiatt a tanuló teljesítménye a tanév végén érdemjeggyel nem értékelhető, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különözetvi vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az intézmény vezetője által meghatározott időpontban, augusztus 15-31-ig terjedő időszakban tehet.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné

Különözetvi vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit az egyes tantárgyak részletes helyi tanterve tartalmazza.

2.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai:

A tanuló joga, hogy kérje átvételét másik nevelés-oktatási intézménybe (Nkt.50.-53§).

Az átvételről az intézmény vezetője dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.

Ha az iskola a felvételi kötelezettségén túl további kérelmeket is tud teljesíteni, előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű gyermekeket. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola feladatellátási helyén található.

Megszűnik a tanulói jogviszony, ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján. Az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.

Az iskola intézmény vezetője az átvételről tanulói jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A döntést írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetén a szülővel, továbbá átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola intézményvezetőjét.

Átvétel további szabályai:

- szükség esetén különözetvi vizsga letétele

-
- egyéni segítségnyújtás
 - türelmi idő biztosítása
 - évfolyamismétlés.

3 ISKOLÁNK EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA

3.1 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos célkitűzések, feladatok

Legfontosabb célkitűzéseink:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Alakítsuk ki az egészséges táplálkozás iránti igényt.
- Tudatosítsuk a testmozgás fontosságát.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Természettudományos kompetencia**
Az ember és a rajta kívüli természet között lejátszódó kapcsolatok megértése, előrejelzése
- **Személyes és társas kapcsolati kompetencia**
A saját egészséges életvitel meghatározó szerepének megértése
Testi, lelki egészség egészségünk védelme, ennek szerepe a társadalomban

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az **egészséges életmódra nevelés** legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására. (**anyanyelvi kommunikációs kompetencia**)
- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységben és az egészséges életmód kialakításában.
- Az iskolaotthon keretében és a napközis tevékenységek során biztosítsunk lehetőséget arra, hogy a napirendbe beillesztve tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal levegőn tölthessék szabadidejük nagy részét. (legalább napi két óra) Mindezek figyelembevételével alakítsuk helyesen a napi és heti rendet.

Egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

-
- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (napi ötszöri étkezés)
 - A kultúrált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése.
 - Iskolánk tanulóink számára háromszori étkezést biztosít.
 - Az étrend összeállításánál figyelembe kell venni a gyermekélelmezési normákat.
 - El kell érünk, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket.

Személyi higiéné kialakításának feladatai:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása. Váltócipő használata.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

Mentálhigiéné feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára.
- Ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést.
- A lelkiileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése.
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés. Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét. Tájékoztatnunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, ezek következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről. Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

Az egészségnevelési program segítői:

- **Iskolaorvos**

Rendszeresen elvégzi a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a gyerekeket. Folyamatosan kapcsolatot tart az iskola vezetésével, jelzi az egészségügyi problémákat.

- **Védőnő**

Rendszeresen segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amelyet a gyermek iskolából való távozása után a következő iskolába továbbít.

Előadásokat tart az iskola vezetésével egyeztetett témákban (Egészségügyi felvilágosítások)

- **Fogorvos**

Évente egy alkalommal végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban.

Ha szükséges visszarendeli a gyerekeket kezelésre.

Előadásokat tart az iskola vezetésével egyeztetett témákban (Egészségügyi felvilágosítások)

- **Gyermekjóléti szolgálat munkatársa**

A rászoruló családok számára nyújt segítséget. Kapcsolattartó a gyermekvédelmi koordinátor

- **Családi háttér:**

A családok nagyobb része egyre kevésbé rendezett, de elfogadható anyagi körülmények között él. Sok a csonka családban, és egyre elfoglaltabb szülők által nevelt gyerekek száma.

Arra törekszünk, hogy a szülők megalégedésére a családi nevelést kiegészítve neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket partnernek tekintjük a nevelésben, hiszen munkánk nem lehet eredményes a családi megerősítés nélkül. Iskolánk nevelői nyitottak a szülők igényeinek megfelelő figyelembevételére.

Mindezek eléréséhez lehetőséget biztosítunk az ismeretek átadásával és programok szervezésével.

Tevékenységi területek:

Tanórákon:

- Az életjelenségek megismerése
- Az emberi test részei (testrészek, csontváz, izomzat, mérhető tulajdonságai, változásai, testünk működésének megfigyelése)
- Érzékszerveink (felismerésük, védelmük, tisztántartásuk)
- Egészséges életmód (helyes napirend, táplálkozás, rendszeres mozgás, tisztálkodás, fogápolás)
- Táplálkozás, fejlődés (táplálékcsoportok, helyes napi étrend, étkezési kultúra, a táplálék útja, a táplálkozás hatása fejlődésünkre, életjelenségeinkre)
- Az egészség megóvása (a betegségek megelőzése, a betegségek és leggyakoribb tüneteik, leggyakoribb fertőző betegségek)
- A légzés (légúti megbetegedések, környezeti ártalmak és a légzés kapcsolata)

Szabadidőben a mozgás és levegőzés biztosítása:

-
- **Az alsó tagozat iskolaotthonos rendszerben működő osztályainkban** tanulóink napjuk nagy részét az iskolában töltik, ezért gondoskodnunk kell arról, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljon pihenésre, játékra, kikapcsolódásra. Arra törekszünk, hogy a szabadidős foglalkozások lehetőséget adjanak arra, hogy a gyerekek minél több fajta foglalatosságot próbáljanak ki, melyek fejlesztik képességeiket, kreativitásukat, mozgáskultúrájukat.
Legalább napi két órát töltsenek a gyerekek a szabad levegőn való mozgással, játékkal.
 - **A napközis csoportokban úgy szervezzük az időbeosztást**, hogy legalább 1 óra szabad mozgásos levegőzés előzze meg a tanulási időt az ebéd után.
 - **A felsősök számára** 20 perces szünet napirendbe iktatásával biztosítjuk a levegőzést, és az udvari szabad mozgást.

Iskolánk szabadidős tevékenységei, amelyek az egészségnevelést szolgálják:

- Szervezett játékos sportfoglalkozások
- Játékos foglalkozások naponta az udvaron szünetekben
- Osztálykirándulások
- Iskolagyümölcs-program
- Téma napok, témahetek – egészségnap, sportnap
- Papírgyűjtés
- Mikulás-kupa
- Sportversenyek
- Hulladékgyűjtés
- Az iskola folyamatos természetbaráttá, izlésessé, otthonossá tétele
- Hétvégi kirándulások, túrák szervezése, kerékpártúrák
- Téli gondoskodás énekesmadarainkról
- Gyógytestnevelés
- Sportköri foglalkozások

Kapcsolat a szülőkkel

Törekszünk arra, hogy a szülők minél jobban megismerhessék egészségnevelési alapelveinket. Ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra.

- szülői értekezletek
- fogadó órák
- személyes beszélgetések
- szülők bevonása programjainkba

Az egészségnevelés prevenciós programjai:

- A felső tagozatos osztályfőnöki órákon az osztályfőnökök folyamatosan foglalkoznak az egészséges életmód kérdéseivel (Lásd. ajánlás az osztályfőnöki órákhoz)
- Előadókat hívunk a következő témakörökben:
Káros szenvedélyek, drogok (Rendőrség szakemberei)

3.2 A mindennapos testedzés megvalósításának lehetőségei

Mindennapos testnevelés megvalósítása:

- A 2012/2013-as tanévtől kezdődően felmenő rendszerben bevezetett heti 5 testnevelés órával a mindennapos testedzés megvalósul az iskolában. Ezen felül a napirendbe beillesztve, a gyerekek életkorának és érdeklődésének megfelelően - a pedagógus által kezdeményezett - mozgásos, játékos foglalkozásokat tartunk. Tanulóink számára felmenő rendszerben megszervezzük a kerettantervben kötelezően előírt úszásoktatást. (jelenleg a 3., 4., 5., 6. évfolyamokon)
- Korcsoportonként heti 1 alkalommal sportköri foglalkozásokat biztosítunk.
- Sportrendezvényeken veszünk részt.
- Az iskolai kirándulásokat hazánk nemzeti parkjaiban való túrázás keretében valósítjuk meg.
- Gyalogos és kerékpáros túrákat szervezünk.

Egészségnevelési program melléklete

Ajánlat az osztályfőnöki tanmenetekhez

Ötödik évfolyam

Egészséges élet

Gondolatébresztő, útmutató kérdések

Egészség és egészségvédelem

- Miért fontos az egészség és az egészségvédelem?
- Mi a különbség az alábbi fogalmak között: torna – testnevelés – testi nevelés – egészségnevelés?
- Hogyan szolgálja az egészségvédelmet az iskolaorvos és a házi orvos?
- Milyen kötelező egészségügyi ellátásban részesültetek már?

A beteg ember

- Mi a betegség
- Mikor forduljunk orvoshoz?
- Mi a teendő betegség esetén?
- Milyen betegségeket tudtok felismerni?
- Miért nem szabad eltitkolni, ha valami bajunk van?
- Milyen gyermekbetegségeken estetek át?

Testkultúra

- Mit jelent a testkultúra szó
- Mi a testi higiénia alapja?
- Milyen tisztálkodó szereket ismertek?
- Milyen felszerelések kellenek egy fürdőszobába

Napirend – pihenés – alvás

- Mi a napirend?
- Milyen tényezők határozzák meg a napirendeteket?
- Miért van szükségünk pihenésre?
- Mi az alvás szerepe az emberi életben?

A táplálkozás

- Mit nevezünk táplálkozásnak?
- Mi a táplálkozás célja?
- Melyek a legfontosabb tápanyagaink?
- Miért szeretik az emberek a túlzott evést-ivást?
- Mikor és hányszor együnk naponta?

Káros szenvedélyek

- Milyen káros szenvedélyeket ismertek?
- Miért kell tartózkodni a káros szenvedélyektől?
- Milyen egészségkárosító hatásuk vannak a káros szenvedélyeknek?
- Hogyan lehet elkerülni a káros szenvedélyeket?

Fertőző betegségek

- Mit nevezünk fertőzésnek
- Hogyan előzhetjük meg a fertőzéseket?
- Milyen fertőző betegségeket ismersz?

Hatodik évfolyam

Egészséges élet

Gondolatébresztő, útmutató kérdések

Egészség és egészségvédelem

- Mire terjed ki az egészségnevelés?
- Mit jelent Juvenalis közmondássá lett megállapítása: „Ép testben ép lélek”

A beteg ember

- Minek kell lennie a házi patikában?
- Mikor forduljunk orvoshoz?

Testkultúra

- Mit értünk testfejlesztésen?
- Miért nem szabad az izomfejlesztést túlzásba vinni?
- Melyek a testedzés legegyszerűbb formái?

Napirend – pihenés – alvás

- Mikor helyes a napirendünk?
- A testi vagy a szellemi fáradtságot lehet hamarabb kipihenni?
- Mit jelent az aktív pihenés?
- Mitől függ az alvás mélysége és ideje?

A táplálkozás

- Miért van a szervezetnek tápanyagokra szüksége?
- Milyen tényezők határozzák meg a táplálékbevitel mennyiségét?
- Mi a tartós éhezés következménye?
- Fontos-e, hogy milyen módon, milyen körülmények között eszünk?
- Mikor eszik nálatok együtt a család?

Káros szenvedélyek - dohányzás

- Miért dohányoznak az emberek?
- Melyek a dohányzás ártalmai?
- Mit tehetünk a dohányzás visszaszorítása érdekében?
- Kik érdekeltek a dohányzás elterjesztésében?
- Milyen dohányzással kapcsolatos törvényeink vannak?

Fertőző betegségek

- Milyen fertőző betegségeket ismerünk?
- Mik okozhatnak járványt?
- Hogyan előzhető meg a fertőzések?

Hetedik évfolyam

Egészséges élet

Gondolatébresztő, útmutató kérdések

Egészség és egészségvédelem

- Mit jelent a prevenció?
- Hogyan tudjuk megőrizni egészségünket, s megelőzni a betegségeket?
- Kinek a feladata az egészségvédelem?

A beteg ember

- Miért kell orvoshoz fordulni a bajunkkal?
- Milyen betegségeket ismertek?
- Hogyan lehet megkülönböztetni a betegségeket?

Testkultúra

- Milyen szerepet játszik a víz a testkultúrában?
- Hányféle formában használjuk fel a vizet a testkultúrában?
- Melyek a napozás alapvető szabályai?

Napirend – pihenés – alvás

- Mikor jó a napirendünk?
- Mi jelent számodra pihenést?
- Mennyi lehet a napi alvásszükséglet?

A táplálkozás

- Mikor beszélünk öncélú táplálkozásról?
- Mi a tartós éhezés következménye?
- Beszélhetünk-e ma éhező tömegekről?
- Mi a különbség az éhezés és a böjt között?
- Melyek a társas étkezés szabályai?

Káros szenvedélyek - alkohol

- Hol, mikor isznak szeszes italokat az emberek?
- Miért nem szabad a gyermekeknek szeszesitalt fogyasztaniuk?
- Mit jelent a kulturált alkoholfogyasztás?
- Milyen veszélyeket jelent önmagára, a munkában, a közlekedésben az ittas ember?

Fertőző betegségek

- Milyen betegségeket okozhatnak a vírusok, baktériumok, gombák, férgek?
- Milyen feladatot lát el az ÁNTSZ?

Nyolcadik évfolyam

Egészséges élet

Gondolatébresztő, útmutató kérdések

Egészség és egészségvédelem

- Mit jelent a mentálhigiéné szó?
- Mit jelent a prevenció?
- Milyen magyar és nemzetközi szervezetek foglalkoznak az egészségvédelemmel?
- Milyen szerepet tölt be a Vöröskereszt az egészségnevelésben?

A beteg ember

- Hogyan szoktuk megkülönböztetni a betegségeket?
- Mi a különbség az akut és a krónikus betegség között?
- Milyen szerepet játszik az egészségromlásban az emberek tudatlansága?
- El tudjuk-e kerülni a környezeti ártalmakat?

Testkultúra

- Melyek az alapvető testápoló szerek?
- Mit kell tudnunk a hajápolásról?
- Mire jó a fitnesz?
- Mi határozza meg az öltözködésünket?

Napirend – pihenés – alvás

- Képesek vagyunk-e befolyásolni napirendünket?
- Mi a következménye annak, hogy nem törődünk pihenésünkkel?
- Melyek a nyugodt alvás feltételei?

A táplálkozás

- Mi jellemző a magyar népesség táplálkozási kultúrájára?
- Mikor beszélünk alultápláltságról?
- Miért veszélyes a „soványság kultusza”?
- Miért fontos a családban a rendszeres sütés-főzés?

Káros szenvedélyek - drog

- Mit nevezünk kábítószernek?
- Melyek a legközismertebb kábítószeresek?
- Miért veszélyes a kábítószer?
- Hogyan fonódik össze a drogélvezet és az erkölcsi züllés?
- Hogyan lehet felismerni azt, aki kábítószereszik?
- Mitől foszt meg a kábítószer?
- Hogyan lehet a narkózást megelőzni?

Fertőző betegségek

- Melyek a nemi betegségek?
- Miben különbözik az AIDS a nemi betegségektől?
- Miért veszélyes az AIDS?
- Hogyan terjednek ezek e betegségek?
- Milyen megelőzési módjaik vannak?

4 ISKOLÁNK KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA

4.1 A környezeti nevelés alapelvei, céljai, feladatai

Alapelvek:

- **Fenntartható fejlődés erősítése.**

A környezeti nevelés a fenntartható fejlődés feltételeinek megvalósítását szolgálja. Olyan fejlődést, mely a jelen szükségleteit kielégíti anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékeinek esélyeit.

- **Környezetünk védelme**

Az ember környezetéhez hozzátartozik a természetes, az épített és a társadalmi környezet. A környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönösségét, helyét és szerepét a környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezeti magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak. E cél eléréséért biztosítanunk kell tanulóink számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassák a pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget, a környezet megvédéséhez szükséges értékrendszert, készséget, tudást.

- **Rendszerszemléletű környezetlátás**

A környezeti nevelésnek rendszerszemléletűnek, kell lennie, hiszen környezetünkben minden mindennel összefügg, ez lehetőséget ad több tudományterület összekapcsolására is. A **környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat**, mely nem korlátozódik csak az iskolára, az élet más színterein is megjelenik.

- **Problémamegoldó szemlélet**

A környezeti nevelésnek a valós életben kell gyökereznie. Helyi problémákra és azok megoldására természeti, társadalmi jellemzők megismerésére kell támaszkodnia. Ezek megoldása közben láttatja meg a globális összefüggéseket. **(természettudományos kompetencia)**

A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra figyelés, egymás elfogadása, a társadalomba való beilleszkedés képességének fejlesztése. Mivel a jövő ökológiai problémái előre sok esetben nem láthatóak, ezért fontos az **problémamegoldó gondolkodás, kreativitás képességének kialakítása és fejlesztése. (matematikai, gondolkodási kompetencia)**

Konkrét célok és feladatok:

- Hajlandóságot kell ébresztenünk a tenni akarásra, a konkrét problémák megoldására, **hatékony együttműködésre és eredményes konfliktuskezelésre.**
- Nyitottá kell tennünk tanulóinkat a környezet szépségeink befogadására, kritikussá a negatív környezeti jelenségekkel szemben.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a **környezettudatos életvitel kialakítását**, lehetővé tenni a természet teljességének megérzését.
- Élményhelyzeteket kell biztosítanunk, hogy helyes döntéseket tudjanak hozni felelősségteljes magatartással, jó értékítélettel a pozitív jövőkép kialakulásának érdekében.
- Biztosítanunk kell a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének és megoldásának lehetőségét.
- Ki kell alakítanunk a gyerekekben a helyes választás képességét, adjunk lehetőséget a **környezetkímélő technológiákkal** készült termékek megismerésére, a takarékos és **mértékletes életvitel** igényére.
- A környezeti nevelés beépítése egyéb tantárgyakba lehetővé teszi az összetett környezeti jelenségek sokoldalú megközelítését, megismerését. (magyar irodalom, történelem, művészeti tárgyak, etika, technika)
- A jelenlegi természeti és épített környezet megismerését biztosító programok: több napos osztálykirándulások, nemzeti parkok megismerése, erdei iskola, témahét, jeles napok, természeti ünnepek megünneplése, interaktív foglalkozások az erdei tanösvényeken. A programok költségeit a szülők viselik, illetve az Iskolánkért Alapítvány támogatja. Ezért a programok szervezése mindig a Szülői Munkaközösséggel történő egyeztetéssel történik.
- Az ökológiai szemlélet kialakítása, fejlesztése a természetes életközösségek megfigyelésével, környezeti változások nyomon követésével, természetes élőhelyek megóvásával, irányított természetvédelmi tevékenységgel.(téli madáretetők készítése, folyamatos madáretetés)
- Törekednünk kell arra, hogy az iskolai rendezvények a lehető legkisebb mértékben terheljék a környezetet.
- Iskolánk környezeti adottságainak megőrzése, udvarunk további parkosítása a gyerekekkel közösen megoldható gyakorlati feladat.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Természettudományos kompetencia**
Az emberi tevékenység okozta változások megértése
A fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség
A tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családjunkra,
közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásának felelőssége
- **Személyes és társas kapcsolati kompetencia:** Közügyekben való aktív közreműködés fontossága a környezetvédelemben
- **Környezettudatosság, kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság.** Környezetünk esztétikus alakítása, egyetemes és kulturális örökségünk védelme.

4.2 Megvalósítás munkaformái, módszerei, eszközei

Tanórai munkaformák

A tanórai tartalom a kötelezően elsajátítandó ismeretszerzést jelenti.

Szervezési formája lehet:

- **Hagyományos** tanóra – 45 perces tantermi óra
- **Nem hagyományos** – mely a nem tanteremben töltött órákat, illetve a komplex foglalkozásokat öleli fel (projektek, témanap, témahét, interaktív foglalkozások, tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok) (önköltséges)

Hagyományos tanórai foglalkozások

A NAT és a kerettanterv alapján meghatároztuk a környezeti nevelés tananyagát. Arra törekedtünk, hogy a helyi tantervben az egyes tantárgyak célkitűzéseinél jelenjenek meg a környezeti nevelés céljai is.

A tanórán, a tananyagon kívül még sok egyéb tevékenység is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra.

- energiatakarékosság
- hulladékgyűjtés
- papírtakarékosság
- anyagok újrahasznosítása pl. technika órán
- figyelemfelkeltő és természetfilmek megtekintése
- a környezet folyamatos tisztántartása
- esztétikus, környezetbarát dekoráció tervezése, készítése

Nem hagyományos foglalkozások

- **Az erdei iskolai program:**
Egymásra épülő adott környezethez illeszkedő, a tanulók képességeinek megfelelő, aktív részvételüket igénylő, a tananyag élményszerű elsajátítását szolgáló többnapos tanulási forma. **Az erdei iskola programokat, valamint az iskolán kívüli foglalkozásokat** az osztályfőnökök szervezik, a szülői munkaközösség véleményének kikérésével. Az erdei iskola költségei a szülőkre hárulnak, ezért a szervezésénél a program költségvetését az osztály szülői közössége hagyja jóvá a szülői értekezleten.
Pedagógusaink – a lehetőségek szerint - pályázatokat írnak az erdei iskola programjára, amellyel a költségeket csökkenthetik.
- **Témanapok:** A környezetvédelem jegyében témanapokat tartunk, érdekes feladatokkal, vetélkedőkkel, vendég előadókkal (pl.: Föld napja).
- **Nem tanteremben tartott óra:** A tananyag elsajátítását segítő élőhelyek felkeresése pld: vízpart, vizes élőhelyek megfigyelése interaktív foglalkozások keretében.

Tanórán kívüli egyéb lehetőségek

- szakkörök
- gyűjtőmunkák

-
- vetélkedők
 - nyári táborok
 - kézműves foglalkozások
 - kirándulások, túrák
 - színház- és mozi látogatás
 - hulladékgyűjtés
 - az iskolaudvar fájának gondozása
 - fatelepítés
 - pályázatokon való részvétel

Módszerek

Arra törekszünk, hogy a hagyományos módszerek háttérbe szorításával a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabb **élményalapú, tevékenykedtető, szenzitív interaktív módszereket alkalmazzuk.**

Taneszközök:

- Korszerű tankönyvek, természetismereti kiadványok, folyóiratok, játékgyűjtemények, természetfilmek
- Térképek, modellek, tablók, tájékozódási eszközök (iránytű) interaktív tábla
- Vizsgálatokhoz, mérésekhez szükséges eszközök, anyagok
- Növénygondozáshoz és ültetéshez eszközök
- Játékokhoz szükséges eszközök
- Kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez szükséges anyagok, eszközök
- Korszerű felszerelés a technika teremben és a tankonyhán
- Internet elérési lehetőség a könyvtárban és az informatika teremben

Iskolai környezet alakítása

- Iskolánkban az elmúlt évek során sikerült olyan környezetet létrehozni, melybe szívesen érkeznek, és otthonosan érzik magukat egész nap a gyerekek. Ez a barátságos, meleghangulatú környezet jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására.
- Tanulóink szívesen részt vesznek épületeink szépítésében, színes falújságok, tablók készítésében. Folyosóinkon folyamatosan kiállítjuk színvonalas alkotásaikat, (fotók, festmények, egyéb képzőművészeti alkotások) melyek iskolánk szemléletét tükrözik.
- Iskolánk udvara is megújul az idei tanévre. Udvarunk alkalmas a közös játékokra, meghitt beszélgetésekre, jó idő esetén a szabadban tartott tanítási órákra (padok, asztalok, játékok). A szabadtéri burkolt felületek gondozottak, pormentesek.
- Papírgyűjtést szervezünk ősszel és tavasszal. A pénzügyi lehetőségekhez képest igyekszünk energiatakarékos világítóeszközöket beszerezni. Felhívjuk a gyerekek figyelmét a vízzel és villanyárammal való takarékosagra, és megköveteljük az erre való odafigyelést.

Az iskola mindennapi élete

- A környezeti nevelés szempontjából az iskola mindennapi életének is tervszerűnek kell lenni.
- Szükséges az iskola minden dolgozójának példamutató magatartása.
- A gyerekektől elvárjuk a kulturált étkezést. Erre jól működő felelősi rendszerünk van.
- Iskolaotthonos rendszerünkben tanulóink napi két alkalommal töltenek hosszabb időt szabadlevegőn az időjárásnak megfelelő elfoglaltsággal.

Egyéb lehetőségek:

- **Táborok (önköltséges)**
- **Tanulmányi kirándulás (önköltséges)**
Szervezünk egy- vagy többnapos tanulmányi kirándulást egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Ellátogatunk kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadsparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai

A természet-és környezetvédelem fontosságát a természettudományi tantárgyak tanóráin folyamatosan tudatosítjuk. Külön programokat szervezve emlékezünk meg a jeles napokról (téma napok).

Iskolánk tagjainak, partnereinek feladata és szerepköre a környezet- és egészségvédelemben:

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezet-egészségügyi tartalmakat.	Minden tanár folyamatos feladatának tekinti a környezet-egészségvédelemre nevelést tantárgyától függetlenül.
Osztályfőnökök	Évfolyamokra lebontva az egészség- és a környezeti neveléshez szükséges tartalmak feldolgozása	Használja ki az aktualitásokat osztályközösségi megbeszéléseken. Működtesse a felelősi rendszert.
Gyermekvédelmi koordinátor	A hátrányos és a veszélyeztetett tanulók segítése.	Családok bevonása, konkrét segítségadás, vagy közvetítés.
Iskolaorvos, védőnő, fogorvos	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanár munkáját az egészségmegőrzésben.	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeit biztosítják (tantermek, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása, takarítása).	Az iskola környezetének ápolása, gondozása, és folyamatos hulladékgyűjtés segítése.

Diákok	A tervezett éves programban vesznek részt (hallgatóság, tevékeny részvétel, megfigyelések, kezdeményezések).	Valamennyi diák érintett a programban. Havi rendszerességgel osztálytermek dekorálása, napi rendszerességgel a tanterem rendjéért, tisztaságáért való felelősség. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.
Szülők	Előadások tartása, szemléltető eszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti- és egészségnevelés túlmutat az iskola falain.

KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAM MELLÉKLETEI

1. A tantárgyak lehetőségei

Környezetismeret

A tanulók

- ismerjék meg a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében
- Ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését, az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit

Természetismeret

A tanulók

- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére
- a megismerés komplexitása, egészlegességére törekvés (középpontban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll)
- természettudományos gondolkodásnak megfelelő képességek kialakítása;
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése
- ökológiai szemlélet fejlesztése
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése
- magatartás fejlesztése
- értékrend alakítása
- környezettudat fejlesztése
- felelősségérzet fejlesztése
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről

-
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
 - értsék meg, hogy a társadalom-földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
 - ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
 - ismerjék, szeressék és őrizték a természeti és az épített környezet szépségeit

A tanulóknak

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség

2. Környezetvédelmi napok, világnapok

Február 2.	Vizes Élőhelyek Napja
Március 6.	Nemzetközi Energiahatékonyság Napja
Március 22.	Víz Világnapja
Március 23.	Meteorológiai Világnap
Április 3.	Csillagászati Világnap
Április 4.	Laboratóriumi Állatok Napja
Április 7.	Egészségügyi Világnap
Április 22.	Föld Napja
Április 24.	Kísérleti Állatok Védelmének Napja
Május 8.	Nemzetközi Vöröskereszt Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja
Május 15.	Állat- és növény szeretet napja (Magyarországon)
Május 15.	Nemzetközi Klímaváltozási Akciónap
Május 18.	Múzeumi Világnap
Május 24.	Európai Nemzeti Parkok Napja
Május 31.	Dohányzásmentes Világnap
Június 5.	Környezetvédelmi Világnap
Június 8.	Óceánok Világnapja
Június 17.	Világnap az Elsivatagosodás Ellen
Június 21.	A Nap Napja
Június 25.	Barlangok Világnapja
Július 11.	Népesedési Világnap
Augusztus 9.	Állatkertek Napja
Szeptember 16.	Ózon Világnapja
Szeptember 22.	Autómentes Nap
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Október 1.	Habitat Világnap
Október 4.	Állatok Világnapja
Október 8.	Madárfigyelő Világnap
Október 8.	Természeti Katasztrófák Elleni Védekezés Világnapja
Október 10.	Lelki Egészség Napja
Október 15.	Nemzeti Gyaloglónap
Október 16.	Élelmezési Világnap
Október 21.	Földünkért Világnap
Október 31.	Takarékossági Világnap
November 17.	Füstmentes Nap
November 27.	Fogyasztásszüneteltetési Nap
December 1.	AIDS elleni világnap
December 29.	Biodiverzitás Védelmének Napja

4.3 Környezeti nevelési program melléklete: A fenntarthatóságra nevelés gyakorlata

A fenntarthatóságra nevelés gyakorlata

Ismeretközpontú oktatásunkat folyamatosan alakítjuk át az **aktív tanuláson** alapuló, a mindennapi életben használható tudást és kompetenciákat nyújtó oktatássá.

A fenntarthatóság kérdésköre pedagógiai feladataink teljes spektrumában jelen van.

A fenntarthatóság pedagógiájához szükséges készségek a következők:

- kritika, kreativitás,
- kommunikáció,

-
- együttműködés,
 - válságkezelés,
 - döntéshozatal,
 - értékelés,
 - új technológiák használata,
 - társadalmi részvétel.

A fenntarthatóság pedagógiája önálló véleményalkotásra, döntéshozatalra és cselekvésre képes állampolgárok nevelését tartja a legfontosabbnak.

A cél elérése érdekében a következő értékek, attitűdök és ismeretek megléte elengedhetetlenek:

Értékek és attitűdök:

- a földi élet tisztelete a maga sokféleségében,
- törődés és közösségérzet az élőlényekkel, megértés, tisztelet tanúsítása irányukban,
- demokratikus, igazságos, fenntartható, társadalmi részvétel elvén működő, békés társadalom építése,
- a Föld szépségeinek megőrzésére való törekvés.

Ismeretek:

- fenntartható fejlődés fogalma, a kölcsönös függőség elve,
- emberi alapszükségletek,
- emberi jogok, demokrácia, összefüggés a helyi és a globális folyamatok között,
- biológiai sokféleség, ökológiai lábnyom, elővigyázatosság elve.

A pedagógiai program megalkotásakor, a nevelőtestületben megfogalmazódott, hogy a **környezeti nevelést csakis holisztikusan lehet értelmezni**, vagyis csakis oly módon, hogy a környezet fogalma magában foglalja az egyén belső és külső, természeti és társadalmi, természetes és mesterségesen épített közegét. **Ennek megfelelően, iskolánkban a fenntarthatóságra nevelést intézményesített rendszerbe foglaltuk.**

A környezeti nevelés a tantervben három „szinten” valósul meg:

- fenntarthatóságra nevelés, mint „kereszttantervi tartalmi elem”,
- fenntarthatósági-környezeti nevelési éves projektek,
- fenntarthatósági -környezeti nevelés a tanórán kívül.

Kereszttanterv tartalmi elem:

A NAT szellemiségét követve az iskola, minden tantárgyban a lehető legsokoldalúbban foglalkozik a fenntarthatóságra nevelés, környezeti nevelési témakörökkel, mégpedig az alábbi rendszer szerint:

- **a jelenségek természettudományos összefüggéseit bemutató tantárgyak:** környezetismeret, természetismeret, biológia, informatika; fizika, kémia, földünk és környezetünk, hon és népismeret,
- **az ember és környezete kapcsolatait sokoldalúan vizsgálja:** magyar nyelv és irodalom, történelem, testnevelés, sport, emelt óraszámú idegen nyelv,
- **a különböző technológiáknak, életünk mindennapjainak környezetre gyakorolt hatását tárja fel sokoldalúan** a technika-életvitel tantárgy,
- **a természet és építészeti környezetünk szépségét, esztétikumát, harmóniáját közvetítő tantárgyak:** rajz és vizuális kultúra, ének-zene, dráma és színház.

Minden tantárgy tehát egy-egy fontos szelettel gazdagítja a fenntarthatóságra nevelés évek során megvalósuló egészét.

A fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselő-pedagógiai feladatai

Központi cél a szemléletformálás, ami a mindennapi pedagógiai gyakorlatunkban négy elemet jelent:

1. a tanulók bevonását,
2. a gyakorlati alkalmazást,
3. a reflektív gyakorlatot;
4. a fenntarthatósággal kapcsolatos tudás, etika és értékek integrációját.

A pedagógus feladata, az intézményi környezetnek, az adott életkori csoportnak, az adott tanulási környezetnek, és az adott helyzetnek megfelelően a fenti elemek megvalósítása. A tanulói környezet ennek megfelelő kialakítása. A foglalkozásokon olyan tevékenységelemek beépítése (feladatok, kérdések, tevékenységek, kapcsolódás más tantárgyhoz, eszközhasználat, stb.), amelyek segítik a fenntarthatósági folyamatok, fogalmak megértését, támogatják a gyermekek, tanulók kreatív és kritikus gondolkodását, megerősíti-e a fenntarthatóság szempontjából pozitív példákat, magatartásformákat, illetve saját maga is ezekben jó példát mutat.

A fenntarthatóságra nevelés terén zajló, iskolafejlesztési munkánk egyik meghatározó eleme az **Ökoiskola Hálózatban részvételünk**. Lépésről lépésre haladva törekszünk „zöld iskolaként” működni.

ÖKO-ISKOLA PROGRAMUNK

Öko-iskolai munkacsoport tagjai:

Intézményvezetés

DÖK-vezető

Természettudományi munkaközösség vezetője

Osztályfőnöki munkaközösség vezetője

Humán munkaközösség vezetője

Alsó tagozatos munkaközösség vezetője

Alsó tagozatos munkaközösség vezetője (Banai feladatellátási hely)

Testnevelés és sport munkaközösség vezetője

Az ÖKO-csoport céljai, feladatai

Célkitűzéseink:

- Kiemelt nevelési feladatunk a környezeti nevelés – a természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása. Célunk tanulóink érzékenyítése, környezettudatos magatartásának és szokásrendszerének kialakítása.
- A környezetért felelős, cselekvő, tenni akaró, a természetet tisztelő nemzedék nevelésének megalapozása.

- Képesé tenni tanulóinkat, az iskolában megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására a mindennapi életvezetésben és a környezetvédelmi problémák megoldásakor.
- A tanulók ismerjék meg a közvetlen környezetük értékeit, hagyományait, képesek legyenek azt felelősen megőrizni, ápolni.
- A Bábolnai Általános Iskola intézményi programjainak szervezésekor, megvalósításakor is a fenntarthatóság elvét tartjuk szem előtt.
- Bekapcsolódás közvetlen lakókörnyezetünk, Bábolna és Bana települések öko-programjaiba. (Klímatudatos város, Smart-city, Szemétszedési akciók; GYÖK környezetvédelmi-fenntarthatósági pályázatok...stb.)
- Közvetlen környezetünk zöldítése a szülők és a település lakóinak bevonásával.

ÖKO-tevékenységünk:

- Elindítottuk a szelektív hulladékgyűjtést (műanyag, fém, papír).
- Az iskolai foglalkozások, osztályfőnöki órák és a szabadidős tevékenységek egyaránt az ökológiai szemléletmód, tudatosítás jegyében telnek.
- Előadásokat szervezünk a gyermekeknek, ahol közelről, szakemberek segítségével juthatunk információhoz. (Egészségnevelés, katasztrófavédelem, erdészet-vadászat, agrárium- öko gazdálkodás; méhészet; okos-város; gasztronómiai és természettudományi, pályaorientációs témákban.) Mobilitás-természettudományi, pályaorientációs bemutató.
- Gyűjtjük a műanyag kupakokat, palackokat. Egész lakókörnyezetünkre kiterjed ezeknek a gyűjtése. Megtanuljuk hogy a hulladék újra hasznosítható.
- Megtanuljuk, hogy lehet takarékoskodni az elektromos árammal, vízzel, élelemmel.
- Zöld programjainkban minden tanulócsoporthoz, munkaközösségünk aktívan részt vesz. Ebben a munkában már nemcsak a pedagógusok, hanem a technikai dolgozók is segítenek.
- Évente tartunk egészségnapot. Látogatásokat szervezünk mentőállomásra, tűzoltóságra, arborétumba, „zöld” gazdasági üzemekbe, ahol közvetlenül, a szakemberek segítségével juthatunk információhoz.
- Rendszeresen részt veszünk a városban szervezett zöld programokon.
- Tisztában vagyunk a szemléletváltásra nevelés folyamatával, nehézségeivel.
- Minden tantárgy tantervében megjelenik a fenntarthatóságra nevelés.
- Minden kollégánk nyitott az ökológiai szemléletre, öko-munkatervet készítünk.

Részt veszünk környezetvédelmi konferenciákon, továbbképzéseken, felkészítéseken. Hisszük, hogy a gyerekek szemléletformálásával egész lakókörnyezetünk gondolkodása is hatékonyan alakítható. Nevelőtestületünk fontosnak tartja településünk megismertetését (Bábolna történetisége, évtizedekre visszanyúló értékei) tanítványainkkal. Folytatjuk Bábolna helytörténeti tárgyként történő tanítását, beillesztve az adott évfolyam (1-8.) tantárgyi rendszerébe.

5 ISKOLÁNK HELYI TANTERVE

5.1 A választott kerettanterv megnevezése

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet mellékleteiben lévő kerettantervet, valamint az OH-, A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozó”-dokumentumát alkalmazzuk.

1. Az oktatásért felelős miniszter által kiadott és jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák:

Az alábbi óratervek a 2020/21. tanévtől kifutó rendszerben hatályosak.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Etika/ hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabaddon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A 2020/21. tanévben első alkalommal az 1. és 5. évfolyamon, majd ezt követően minden évfolyamon felmenő rendszerben az alábbi óraterveket alkalmazzuk.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam						
Tantárgyak	1.évf.	2.évf.	1.-2.évf.	3. évf.	4. évf.	3.-4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	14	5	5	10
Matematika	4	4	8	4	4	8
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	2	1	1	2
Környezetismeret	0	0	0	1	1	2
Idegen-nyelv	0	0	0	0	2	2
Művészetek			8			7
Ének-zene	2	2		2	2	
Vizuális kultúra	2	2		2	1	
Technológia			2			4
Technika és tervezés	1	1		1	1	
Digitális kultúra				1	1	
Testnevelés	5	5	10	5	5	10
Kötött célú órakeret	22	22	44	22	23	45
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	2	2	4
Maximális órakeret	24	24	48	24	25	49

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam						
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	5.-6. évf.	7. évf.	8. évf.	7.-8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	8	3	3	6
Matematika	4	4	8	3	3	6
Történelem és állampolgári ismeretek			5			5
Történelem	2	2		2	2	
Állampolgári ism.					1	
Hon-és népism.		1				
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	2	1	1	2
Természettudomány és földrajz			4			12
Természettudomány	2	2				
Kémia				1,5	1,5	
Fizika				1,5	1,5	
Biológia				1,5	1,5	
Földrajz				1,5	1,5	3
Első idegen-nyelv	3	3	6	3	3	6
Művészetek			5			4
Ének-zene	2	1		1	1	
Vizuális kultúra	1	1		1	1	
Dráma és színház					1	1
Technológia			4			3
Technika és tervezés	1	1		1		
Digitális kultúra	1	1		1	1	
Testnevelés	5	5	10	5	5	10
Osztályfőnöki	1	1	2	1	1	2
Kötött célú órakeret	27	27	54	28	29	57
Szabadon tervezhető órakeret	1	1	2	2	1	3
Maximális órakeret	28	28	56	30	30	60

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Matematika	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	B változat

A 2020/21. tanévben első alkalommal az 1. és 5. évfolyamon, majd ezt követően minden évfolyamon felmenő rendszerben a kerettantervek „A” változatát alkalmazzuk minden tantárgyból.

5.2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Az alábbi óratervek a 2020/21. tanévtől kifutó rendszerben hatályosak:

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+2	7+2	6+2	6+1
Idegen nyelvek				2+1
Matematika	4	4	4	4
Etika/Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1+1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4+0,5	3+1,5	4+0,5
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4+0,5	3+1,5	3+1,5	3+1,5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2+1	2	2
Etika/Hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1+1
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A 2020/21. tanévben első alkalommal az 1. és 5. évfolyamon, majd ezt követően minden évfolyamon felmenő rendszerben az alábbi óraterveket alkalmazzuk:

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam						
Tantárgyak	1.évf.	2.évf.	1.-2.évf.	3. évf.	4. évf.	3.-4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7(+2) ⁴	7(+1) ⁴	14(+3) ⁴	5(+2) ⁴	5(+1) ⁴	10(+3) ⁴
Matematika	4	4(+1) ⁴	8(+1) ⁴	4	4(+1) ⁴	8(+1) ⁴
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	2	1	1	2
Környezetismeret	0	0	0	1	1	2
Idegen-nyelv	0	0	0	0	2	2
Művészetek			8			7
Ének-zene	2	2		2	2	
Vizuális kultúra	2	2		2	1	
Technológia			2			4
Technika és tervezés	1	1		1	1	
Digitális kultúra				1	1	
Testnevelés	5	5	10	5	5	10
Kötött célú órakeret	22	22	44	22	23	45
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	2	2	4
Maximális órakeret	24	24	48	24	25	49

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam						
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	5.-6. évf.	7. évf.	8. évf.	7.-8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4(+0,5) ⁴	4(+0,5) ⁴	8(+1) ⁴	3(+1) ⁴	3(+0,5) ⁴	6(+1,5) ⁴
Matematika	4(+0,5) ⁴	4(+0,5) ⁴	8(+1) ⁴	3(+1) ⁴	3(+0,5) ⁴	6(+1,5) ⁴
Történelem és állampolgári ismeretek			5			5
Történelem	2	2		2	2	
Állampolgári ism.					1	
Hon-és népism.		+1				
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	2	1	1	2
Természettudomány és földrajz			4			12
Természettudomány	2	2				

⁴ A szabadon tervezhető órakeretből kiegészítve.

Kémia				1,5	1,5	
Fizika				1,5	1,5	
Biológia				1,5	1,5	
Földrajz				1,5	1,5	3
Első idegen-nyelv	3	3	6	3	3	6
Művészetek			5			4
Ének-zene	2	1		1	1	
Vizuális kultúra	1	1		1	1	
Dráma és színház					+1	1
Technológia			4			3
Technika és tervezés	1	1		1		
Digitális kultúra	1	1		1	1	
Testnevelés	5	5	10	5	5	10
Osztályfőnöki	1	1	2	1	1	2
Kötött célú órakeret	27	26	54	28	28	57
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2	2	3
Maximális órakeret	28	28	56	30	30	60

Iskolánk a törvényi előírásoknak és intézményi arculatának megfelelően megszervezi:

- a kötelezően előírt, felmenő rendszerben bevezetett kötelező tanórákat és foglalkozásokat;
- a tanulók heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret különbözete terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, differenciált fejlesztésére, valamint a mindennapos testedzés biztosítására irányuló egyéb foglalkozásokat;
- az Nkt. 27.§. (5) bek. értelmében az osztály számára engedélyezett heti időkereten felül tehetséggondozásra és felzárkóztatásra, az idegen nyelv oktatására, illetve készség- és képességfejlesztésre a foglalkozásokat.

Ezek a következők:

1. A **mindennapos testnevelés** megszervezése folytatódik, valamennyi évfolyamon 5 órában tartjuk a testnevelést, melyből legfeljebb 2 óra kiváltható iskolai sportkörben való sportolással vagy sportegyesületi tagsággal, szervezett edzéssel.
2. Folytatódik a kerettantervben tervezett **úszásoktatás** felmenő rendszerben, jelenleg a 3. 4. 5. és 6. osztályosokkal.
3. Az **etika, illetve az etika/hit és erkölcsstan** oktatása valamennyi évfolyamra kiterjed heti 1 órában. A szülők választhattak, hogy az iskola által biztosított etika, vagy az egyházak által kínált hit- és erkölcsstan oktatást választják gyermekük számára. Erről a szülők már írásban nyilatkoztak az elmúlt tanév végén. A két tantárgy egyikének tanulása kötelező.
4. Az **idegen nyelv (angol és német) oktatására** a 3. évfolyamon heti 3 órát, a 4. évfolyamon heti 1 órát, a felső tagozaton minden évfolyamon heti 2 órát biztosítunk a tanulócsoporthoz számára, engedélyezett heti időkereten felül tehetséggondozásra (fakultatív foglalkozásra).
5. **Iskolaotthonos osztályok működnek** azokon az 1-4. évfolyamokon, ahol a szülők ezt igényelték. Ez a tanulásszervezési forma lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a

tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más, az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az egyéni tanulásnak.

6. Az **egész napos iskolai oktatás** keretében az általános iskola valamennyi évfolyamán a kötelező tanítási órákon túl egyéb foglalkozásokat (szakköröket, sport, napközis ill. tanulószobai foglalkozásokat) szervezünk 16 óráig tanulóink számára. Ez alóli felmentést a szülő kérheti gyermeke számára.
7. Az egész napos iskolai oktatásban a helyi művészeti iskola tehetségfejlesztő programjának keretében **komplex művészeti foglalkozást** (drámapedagógiai foglalkozás) biztosít.
8. Nevelőtestületünk fontosnak tartja településünk megismertetését (Bábolna történetisége, évtizedekre visszanyúló értékei) tanítványainkkal, tekintettel a jelentős bábolnai hagyományokra és a fejlődő idegenforgalomra, lovas versenyekre, tradíciókra. **Bábolna helytörténete** beépítésre került az osztályfőnöki és történelem, valamint egyéb tantárgyakba az 1-8. évfolyamokon.
9. A szakkörökön kívül a 7-8. évfolyamokon **középiskolai felkészítőt** szervezünk magyarból és matematikából. Tanulóink segítséget kapnak a központi felvételire való felkészüléshez.
10. Ha szükséges, tanulóinkat a **felzárkózásban** egyénre szabott képességfejlesztéssel segítjük. A különleges gondozásra jogosult tanulókkal öt kollégánk (2 gyógypedagógus és 3 fejlesztőpedagógus) foglalkozik.

5.3 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Intézményünk biztosítja- a köznevelési tény 46§.(5) megfelelően- hogy elsőtől a nyolcadik évfolyamig a tanulók számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

A tankönyvek megrendelése és a tanév kezdetekor a tankönyvek kiosztása az iskolában történik.

A tankönyvek kiválasztásában a következő szempontok érvényesülnek:

A tankönyv

- szerepeljen a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben;
- tartalma illeszkedjen az adott tantárgy tantervéhez;
- tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen;
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást;
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában;
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon;
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását;
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre;
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra;
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására;
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését;
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen;
- tetszetős, tartós kivitelű legyen;

A tankönyvek és segédeszközök kiválasztásakor minden esetben figyelmet fordítunk az ingyenes tankönyvellátásra jogosult diákok tankönyveinek biztosítására. A tankönyvrendeléskor fontos szempont a normatív tankönyvellátás költségeinek tervezhető nagysága. Lehetőség szerint állandó tankönyveket használunk, biztosítva ezzel a tankönyvkölsönzés megoldását is.

A taneszközök és felszerelések beszerzéséről a szülő gondoskodik.

5.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az intézményünkben folyó pedagógiai munka szakaszai a következők:

- az **alapfokú nevelés-oktatás szakasza**, amely az első évfolyamon kezdődik, a nyolcadik évfolyam végéig tart és két részre tagolódik:
 - az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó, és
 - az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.

Az **alsó tagozat első két évében** fontos a tanulók között tapasztalható jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával fejlesztjük a figyelmet és alakítjuk az iskolai fegyelmet;
- kötelességérzet kialakítása;
- erkölcsi nevelés.

Az **alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán** meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezés folyamat.

Feladatok:

- az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése;
- az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása;
- önismereti és társas kultúra fejlesztése;
- helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása;
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés.

Az 5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A **felső tagozat ötödik-hatodik évfolyamán** folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, az eredményes tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Feladatok:

- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával történő megvalósítása;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat, alapvető képességek és készségek elsajátítása;
- a mentális képességek célirányos fejlesztése, a tanulás kompetencia és az önművelés megalapozása;
- az együttműködésre épülő kooperatív-interaktív tanulási technikák és tanulásszervezési módok fokozatos kialakítása, bővítése;

A **felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán** folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy nagy hangsúlyt szenteljünk a pályaválasztásnak, pályaaorientációnak.

Feladatok:

- családi életre nevelés
- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- gazdasági és pénzügyi nevelés
- médiatudatosságra nevelés

5.5 Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A 2012-2013-as tanévtől felmenő rendszerben bevezetésre került a mindennapos testnevelés. Most már valamennyi évfolyamon **heti 5 testnevelés órát tartunk**, amelyből legfeljebb heti 2 óra kiváltható:

- oktatásszervezési formákkal (egyéb foglalkozások, projektoktatás, egészségnevelési program keretében), műveltségterületi oktatással
- iskolai sportkörben való sportolással
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel.

A gyermekek mindennapos testedzésére számtalan lehetőség kínálkozik településünkön:

- futball, szivacskezilabda, kezilabda, teke (Bábolnai Sportegyesület keretében)
- küzdő sportok, lovaglás
- néptánc, modern tánc (egyesületi és zeneiskolai keretek közt)

Azoknak a tanulóknak, akik az előbb említett módon nem vesznek részt szervezett sportfoglalkozásokon, számukra az alábbi tevékenységeket kínáljuk:

- sportkör, tömegsport
- közösségi és sportjátékok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok
- egész napos iskolában, napköziben történő testmozgás, játékos foglalkozás
- egészségnevelési program, témanap keretében sportolási lehetőség
- természetjárás, kirándulás, kerékpártúra
- úszás (kötelező)

5.6 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

I. Csoportbontások

Célunk a csoportbontással, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk:

- az idegen nyelvet (angol és német) 3-8. évfolyam
- szükség szerint a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyakat a fenntartó engedélyével (banai telephely)

A választható foglalkozásokra vonatkozó igények előzetes felmérése után meghirdetjük a foglalkozásokat. A csoport indításához szükséges minimális létszám 15 fő, ha a jelentkezők létszáma nem éri el a 15 főt, az intézmény vezetője dönthet a csoport indításáról.

II. Egyéb foglalkozások, tanórán kívüli foglalkozások lehetőségei

Egyéni foglalkozások:

- Egyéni fejlesztő/rehabilitációs foglalkozások (fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus)
- Logopédiai foglalkozások (logopédus)
- Gyógytestnevelés (iskolaorvos szűrése alapján)
- Felzárkóztató és tehetségfejlesztő foglalkozások (szaktanárok szükség szerint)
- Versenyekre való felkészítések (szaktanárok a versenyekhez igazodva)

Tanórán kívüli egyéb foglalkozások:

- Tömegsport
- Napközis és tanulószobai foglalkozások
- Iskolaotthonos foglalkozások
- A művészeti iskola tehetségkutató programja keretében komplex művészeti oktatás (drámapedagógiai foglalkozás)
- Érdeklődés szerint szakkörök (sakk, rajz, honismereti, könyvtárbarát)
- Előkészítő foglalkozások (7-8. osztály részére matematikából és magyarból)
- Fakultatív hittanoktatás (katolikus, református, evangélikus, hit gyülekezete)
- Futball-foglalkozások (Bábolnai SE)
- Szivacskezilabda és kézilabda-foglalkozások (Bábolnai SE)

A **tanuló joga**, hogy a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások közül válasszon.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében a tanórai és az egyéb választható foglalkozásokat az iskola **16 óráig** szervezi meg az intézmény elfogadott pedagógiai programja szerint, ily módon teremtve meg a fokozatos átmenetet az egész napos iskola széles körű elterjedéséhez.

A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más, az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az egyéni tanulásnak. A választható tantárgyak esetében választásukat **a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik**, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

5.7 A tanulók fizikai állapotának mérése (NETFIT), további tantárgyi mérések

A **NETFIT** program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében. A **2016/2017. tanév rendjéről** szóló 12/2016. (VI.27.) EMMI rendelet Nkt. 80.§ (9) bekezdése szerint a tanulók fittségi állapotának mérésében a nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók vesznek részt. A méréseket az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok végzik, ebben a tanévben az 5-8. évfolyamon. Ez 138 tanulót érint. A mérési eredményeket **a NETFIT informatikai rendszerében** rögzíti a NETFIT - adminisztrátor. A mérések lebonyolításáért a testnevelést tanítók a felelősek. A NETFIT program eredményeinek koordinálását a testnevelés munkaközösség- vezető végzi.

Az emberi erőforrások minisztere 12/2016. (VI.27.) EMMI rendelet 11.§ alapján az **Országos kompetenciamérést** az Oktatási Hivatal és az iskolák közösen szervezik meg. Az Országos kompetenciamérés a diákok matematikai eszköztudásának és szövegértési képességének felmérésére terjed ki. Iskolánkban a 6. és a 8. évfolyamosok vesznek részt a mérésben. Intézményünk nagy hangsúlyt fektet az Országos kompetenciamérés során nyújtott teljesítmény javítására.

Az **Idegen nyelvi mérést** szintén a 6. és a 8. évfolyamon, angol vagy német nyelvet első idegen nyelvként tanulók körében folytatta le az Oktatási Hivatal. Az értékelést iskolánk angol és német nyelvszakos pedagógusai végezték. A 2016-2017-es tanévben a 6. évfolyamon 32 tanuló angoltól, a 8. évfolyamon 21 tanuló angoltól, 14 tanuló német nyelvből vett részt a mérésben. Az idegen nyelvi mérés eredményei az iskola honlapján megtalálhatók, ez alapján tájékozódhatnak a szülők is.

A 2016/2017. tanév rendjéről szóló 12/2016. (VI.27..) EMMI rendelete szerint a tanuló eltérő ütemű fejlődéséből, fejlesztési szükségleteiből fakadó egyéni hátrányok csökkentése, továbbá az alapkészségek sikeres megalapozása és kibontakozása érdekében az általános iskolák 2016. október 28-ig felméri azon első évfolyamos tanulóik körét, akiknél az óvodai jelzések vagy a tanév kezdete óta szerzett tapasztalatok alapján az alapkészségek fejlesztését hangsúlyosabban kell a későbbiekben támogatni. Erre a célra használatos a **Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer (DIFER)**. Az elmúlt tanévben az 1. évfolyamon 9 tanulót vizsgáltak fejlesztő pedagógusaink. Ez alapján több tanulót küldtünk szakértői vizsgálatra.

5.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk működése során törekszünk az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség követelményeinek érvényesítésére. Döntéseink, gyakorlatunk során nem sértjük az egyenlő bánásmód követelményeit, elősegítjük az esélyegyenlőség érvényesülését.

Biztosítjuk a **sajátos nevelésű igényű tanulók ellátását**, a szakértői bizottság vizsgálata után segítjük a tanulók fejlődését, állapotának megfelelő intézményi elhelyezését, a különleges gondozás megvalósulását, elősegítve a tanulók esélyegyenlőségének érvényesülését.

A **szociális körülmények miatt rászoruló tanulóink** számára – rendeletben meghatározott feltételek szerint – térítési díjkedvezményre adunk lehetőséget.

A **Pedagógiai Szakszolgálat** biztosítja a gyógytestnevelést, a logopédiai ellátást az arra rászoruló gyermekek számára, törekedve arra, hogy az igényjogosultak lakóhelyükön vehessék igénybe a szolgáltatást.

A szakmai alapdokumentumban deklarált **integrált neveléshez**, oktatáshoz szükséges **tárgyi, személyi, pedagógiai feltételeket biztosítjuk** (gyógypedagógus, habilitációs és rehabilitációs órák egyéni fejlesztésre a 32/2012. EMMI rendelet szerint).

A **lemorzsolódás kockázatában érintett tanulókat mentoráljuk**, felzárkóztató foglalkozásokat tartunk számukra.

A **halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat** segítjük, felzárkóztatásukat biztosítjuk, pályaválasztási tanácsadást tartunk.

Népszerűek a tanórán kívüli programjaink, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében a részvétel akadályát elhárítjuk.

5.9 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a helyi tantervben előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

A tanuló az első évfolyamon csak akkor utasítható évfolyamisméltésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

Az évfolyamisméltésről való döntés a második évfolyamtól kezdve ismét a pedagógus illetve a nevelőtestület kizárólagos döntése lesz, melyhez nem szükséges a szülő beleegyező nyilatkozata.

Az idegen nyelv elégtelen osztályozásának tilalma a nyelvtanulás első évében, 1-4. évfolyamon idegen nyelv tantárgyból elért teljesítmény miatt a tanuló nem utasítható évfolyamisméltésre, javítóvizsgára.

Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, a 2. évfolyamon félévkor szöveges értékelést kapnak a tanulók, melyben megjelöljük a fejlesztendő területeket, amelyeket a következő évfolyamon erősíteni kell.

A 2. évfolyam év végétől a tanulók teljesítményét érdemjeggyel értékeljük. (2010. évi LXXI. törvény módosítása) Tanév végén osztályzattal minősítjük a tanuló teljesítményét.

A felsőbb évfolyamokon is bukásmentességre törekszünk, differenciált órászervezéssel, korrepetálással, megfelelő személyre szabott segítségadással. **A magasabb évfolyamba lépésről a tantestület az év végi osztályozó konferencián dönt.**

5.10 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, és formái; továbbá a tanuló teljesítményének értékelésének és minősítésének formái.

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének

Célja: a diagnosztikus visszajelzés

- a személyiség fejlesztése
- önértékelő képesség kialakítása
- tanulási képesség kialakítása
- a motiválás

Feladatai:

- a tanulócsoporthoz eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a **tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,**
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig **előremutató legyen**, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a **tanulói önértékelés** rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Módjai:

- **Szóbeli felelet:**
Az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- **Írásbeli beszámoltatás:**
Egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül.
- **Gyakorlati számonkérés:**
A kísérletek, mérések elvégzésében elért gyakorlottság mérése azokban a témakörökben, amelyekben a tanulónak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra.
- **Önálló kiselőadás:**
Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása
- **Óraközi munka:**
Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.

- **Versenyeken való eredményes részvétel**

Az értékelés funkciói a tanulási folyamat különböző fázisaiban

É r t é k e l é s					
		módja	célja	ideje	formái
a k e z d e l l é s		diagnosztikus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Feltárja az előzetes ismeretek szintjét 2. Tájékoztat az ismétlés, felzárkóztatás, hiánypótlás mikéntjéről 	<ol style="list-style-type: none"> 1. tanév elején, új téma indításakor 2. iskolaváltáskor 3. tanárváltásnál 4. differenciált csoportbontásnál 	Rövid dolgozat, szóbeli felelet. Nem osztályozzuk, (pontozás v. százalékos értékmeghatározás).
	i	formatív fejlesztő - formáló - ösztönző	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kisebb tanítási egységek elsajátítási szintjének felmérése 2. Tanulási hibák és nehézségek differenciált feltárása, javítása 3. Ösztönzés, önkorrekción 	Időben rendszeresen elosztott gyakorisággal, a folyamat teljes idejében.	<ol style="list-style-type: none"> 1. röpdolgozat 2. szóbeli felelet 3. osztályfeleltetés 4. kísérletezés 5. manuális munka 6. gyakorlat végrehajtása
	f o l y a t m a t		szummatív minősítő	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulmányi követelményeket figyelembevevő összegzés, záró minősítés 2. Relatív végállapot eredményeinek megállapítása. 	Nagyobb tanulmányi egységek lezárásakor (tantárgyi témák végén, félévkor, tanév végén).
v é g e					

A Köznevelési Törvény 70. §-a alapján az osztályzatok, minősítések a következők:

- **A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél**
jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen;
- **Magatartásának értékelésénél**
példás, jó, változó, rossz;
- **Szorgalmának értékelésénél**
példás, jó, változó, hanyag megnevezést kell alkalmazni.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor szöveges értékelést alkalmazunk. Második évfolyam év végétől érdemjeggyel értékeljük a tanulók teljesítményét. (2010. évi LXXI. törvény)

A tanulók osztályzattal történő értékelése félévkor és év végén legalább három érdemjegy alapján történjen.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

Jeles:

ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

Jó:

ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.

Közepes:

ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait.

Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

Elégséges:

ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen:

ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.

5.10.1.1 A feleltetés formái:

A szóbeli felelés függ: beszédképességtől, fellépéstől. Megnyilvánulnak mindazok a metakommunikációs mozzanatok, amelyek elárulják az anyag megértését, vagy hiányosságait. A szóbeli feleltetés a felelő számára rendkívül fejlesztő hatású, de időigényes, kevésbé teszi lehetővé az egész osztály aktivitását.

Az írásbeli feleltetésnél a tanulóknak önállóan kell gondolkodni, a hibára nem figyelmeztet azonnal a tanár.

A témazáró dolgozatra való felkészülés komoly erőfeszítést jelent, akkor is, ha a tanár összefoglaló órán súlypontoz, és eligazítást ad, ezért lehetőleg **egy nap legfeljebb két témazáróra kerüljön sor.**

Fontos, hogy a tanulóknak szóban és írásban is legyen lehetőségük a beszámolásra.

A hátrányos helyzetű tanulókat elsősorban a felkészülésben és az elmaradás okainak megszüntetésében, vagy csökkentésében kell segíteni.

Az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje, és ne a jegyek közeparányosaként jelentkezzen.

Jelest kap az a tanuló, aki a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelményrendszert teljesíti. A kiegészítő anyag elsajátítását másképpen kell honorálni, pl. tantárgyi dicséret formájában. Ebben az esetben a tanuló bizonyítványába: **kitűnő minősítés szerepelhet.**

5.11 Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése
- Típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

Formái:	Tartalma:	Megíratás módja, rendje, korlátai, súlya:
Év eleji felmérés	Aktuális tudásszintet felméri, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszintet ellenőrzi.	Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.
Rövid írásbeli számonkérés	Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi	15-25 perces, bármikor megíratható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.

Témazáró dolgozat	A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás képes tudását méri	Terjedelme 45 perc, esetenként 2*45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. A témazáró dolgozatot összefoglalásnak kell megelőzni és a megíratás időpontját, témaköreit a diákokkal előre tudatni kell. A félévi és év végi osztályzatoknál meghatározó súllyal szerepel, de ki kell egészítse szóbeli felelet.
Év végi felmérés	A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri	Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Súlya a témazáró dolgozattal egyenértékű.

Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak rövid idő alatt ki kell javítania, és az eredményeket a diákokkal ismertetnie kell. (További szabályozások a házirendünk „Tanulók jogai” részben található.)

5.12 A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, a magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája

Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja:

- Segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát
- Segítse a tanulók **önértékelésének** fejlődését
- **Személyre szabott legyen**
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését

Az értékelés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét. Az osztályzatokat beírja a tájékoztató füzetbe.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol.
- A magatartás és szorgalom jegyekről a félévi és év végi osztályozó értekezleten a nevelőtestület dönt. Vitás esetekben az osztályfőnök véleményének nagyobb súlya van.

Magatartáson értjük a tanuló:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartatását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,
- viselkedését, hangnemét, beszédkulturáját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük a tanuló:

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendben tartását,
- aktivitását.

A magatartás értékelése:

Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
1. Fegyelmezettsége	nagyfokú, állandó	megfelelő, még nem teljesen a sajátja	másokat zavaró, változó, de igyekszik	erősen kifogásolható, negatív
2. Viselkedés kultúrája	tisztelettudó, udvarias	kivetni valót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, romboló, durván közönséges
3. Hatása a közösségre	pozitív, aktív, jóindulatú	közömbös, nem árt	vonakodó, ingadozó	negatív ártó, megfélemlítő
4. Házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	néha hibázik	részben tartja be	sokat vét ellene
5. Felelősségérzete	nagyfokú	időnként felelőtlen	ingadozó	megbízhatatlan

Magatartásra adható dicséreték és elmarasztalások:

Szóbeli:

- Egyéni, személyes
- Osztályközösség előtt
- Szülők jelenlétében
- Iskola közössége előtt
- Súlyos vétség, a házirend sorozatos megszegése, társak bántalmazása esetén fegyelmi tárgyalás hívható össze, amelyen a DIÖK képviselői is jelen vannak.

Írásbeli:

- Szaktanári dicséret, illetve figyelmeztetés (tájékoztató füzetbe, legfeljebb 3)

-
- Szaktanári intés (tájékoztató füzetben, legfeljebb 2)
 - Osztályfőnöki dicséret, illetve figyelmeztető, intő (tájékoztató füzetbe, dicséretnek száma nem korlátozott, figyelmeztető és intő legfeljebb 1)
 - Igazgatói dicséret, illetve figyelmeztető, intő (tájékoztató füzetbe)
 - Nevelőtestületi dicséret (félév végén tájékoztató füzetbe, év végén bizonyítványba).

A szorgalom értékelése:

Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1. Tanulmányi munkája	céltudatos, törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésében	figyelmes, törekszik a jó tanulásra, néha buzdítani kell	munkája ingadozó, gyakran kell figyelmeztetni	munkája hanyag, akadályozó, ellenálló
2. Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, önálló	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlan	megbízhatatlan, önállótlan
3. Kötelességtudata	kifogásolhatatlan, precíz	néha ösztökélni kell	csak folyamatos figyelmeztetésre dolgozik	sok az el nem végzett feladata, nem érdeklik a feladatai
4. Tanórákon kívüli aktivitása	érdeklődő, rendszeres, aktív	ösztönzésre dolgozik	ritkán dolgozik	egyáltalán nem dolgozik
5. Felszerelése	felszerelését rendben tartja	felszerelése néha hiányos	felszerelése gyakran hiányos	felszerelése mindig hiányos

Szorgalomra adható dicsérek és elmarasztalások:

Szóbeli:

- Egyéni, személyes
- Osztályközösség, iskolaközösség előtt
- Szülők jelenlétében
-

Írásbeli:

- Szaktárgyi dicséret, illetve figyelmeztetés (tájékoztató füzetbe, legfeljebb 3)
- Osztályfőnöki dicséret, illetve figyelmeztető (tájékoztató füzetbe, dicsérek száma nem korlátozott, figyelmeztető legfeljebb 1)
- Igazgatói dicséret, illetve figyelmeztető (tájékoztató füzetbe)
- Nevelőtestületi dicséret (év végén bizonyítványba)
- Szaktárgyi dicséret félév és végén (A tantárgy minősítésénél „Kitűnő” minősítés)
- Szaktárgyi versenyeken elért eredmények esetén szaktanári, osztályfőnöki, intézményvezetői dicséret (Fokozata: 3 szaktanári, 2 osztályfőnöki, 1 intézményvezetői, tantestületi)

5.13 Szöveges értékelés

A módosított közoktatási törvény rögzíti, hogy az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, vagy felzárkóztatásra szorul. Második évfolyam év végétől tanulóink teljesítményét osztályzattal értékeljük.

Az szöveges értékelés módjai:

- Félévente a tantestület által elfogadott zárt értékelési lapon, a tanuló fejlettségi szintjét jellemző fogalmak aláhúzásával történik az értékelés. Ezt az értékelő lapot a szülők a félév zárása után megkapják.
- Év végén nyílt értékelést készítenek tanítóink, amelyben tantárgyanként részletesen értékelik a tanuló éves teljesítményét.
- Összegzőként a következő minősítést kaphatják a tanuló:
 - Kiválóan megfelelt
 - Jól megfelelt
 - Megfelelt
 - Gyengén megfelelt
 - Felzárkóztatásra szorul
 - tantárgyából dicséretet érdemel
 - tantárgyából felzárkóztatásra szorul.

Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.

5.14 Az otthoni, iskolaotthoni és napközis felkészülést szolgáló, előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Bármely tantárgyból az otthoni, másnapra történő felkészülés az önálló munkavégzés erősítését, a gyakorlást, **a tananyag megerősítését szolgálja.**

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtőmunkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe kell venni a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,
- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek,
- kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat.

Az írásbeli házi feladatokat a következő órán közösen, vagy egyénileg mindig ellenőrizzük, a hibákat javíttatjuk.

Az alsós **iskolaotthonos osztályokban** „az önálló munka” veszi át a házi feladat szerepét, amelyet a tanítók felügyeletével és segítségével az iskolában oldanak meg a tanulók. Differenciált formában, szükség esetén otthoni gyakorlásra feladatokat biztosítunk.

A **napközis foglalkozás ideje alatt** megfelelő szervezéssel és foglalkozás-vezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek. A foglalkozásokat vezető pedagógus ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését és ellenőrzi, segíti a szóbeli tanulást. Törekedjünk arra, hogy a tanulók az aktuális napon feladott házi feladatokat maradéktalanul elvégezzék.

Ehhez a nyugodt, tanulást segítő légkör megteremtése a foglalkozást tartó pedagógus feladata.

Hétvége előtt, péntekről hétfőre, kevesebb házi feladatot adjunk, legyen idő a pihenésre és kikapcsolódásra.

Az őszi, téli, tavaszi szünet a kikapcsolódást szolgálja, erre az időszakra csak szorgalmi feladat adható.

5.15 Az egyes modulok értékelése, minősítése, beszámításuk az iskolai évfolyam sikeres befejezéséhez

Önálló modulként megjelenő tantárgyak:

- Dráma és tánc 5. osztály
- Színház és dráma (2020-21-es tanévtől) 8. osztály

Az önállóan megjelenő modul tantárgyakat nem osztályozzuk, a tanulók „jól megfelelt”, „megfelelt” vagy „nem felelt meg” minősítést kapnak a bizonyítványban.

5.16 A tantárgyak sajátosságaihoz igazodva megjelenő fejlesztési területek

5.16.1 Egészségfejlesztés, környezetvédelem, fogyasztóvédelem

Az egészségfejlesztés és a környezetvédelem iskolai feladataival a 2. és 3. fejezet foglalkozik részletesen.

Szorosan kapcsolódik ehhez a két témakörhöz a fogyasztóvédelem.

Napjaink fogyasztói társadalmában a vállalkozások profitorientáltsága mértéktelen fogyasztásra buzdít. A média ontja a reklámokat, amelyek a legkülönbélebb árucikkek megvásárlását népszerűsítik.

Az egyes reklámszakemberek által készített reklámok kiszolgáltatottá teszik a fogyasztót. Arra ösztönzik, hogy a valódi szükségleteinél többet vásároljon. Ezzel megnő a kidobásra ítélt tárgyak tömege, ami tovább szennyezi környezetünket.

Így jövőnk szempontjából nagy szerepe van a **tudatos fogyasztói magatartás kialakításának**.

Ennek érdekében legfontosabb céljaink és feladataink a következők:

- Már általános iskolás korban fel kell hívnunk a figyelmet a mértéktelen fogyasztás veszélyeire, környezeti hatásaira.
- **Kritikai magatartást** kell kialakítanunk a médiában elhatalmasodó reklámkampánnyal szemben.
- Ki kell alakítanunk azokat a **döntési képességeket**, melyek gyermekeinket hozzásegítik felnőtt korukban ahhoz, hogy tudatosan tudjanak választani a szükséges és szükségtelen, valamint az értékes és értéktelen között.
- Környezeti nevelésünknek legyen része a **környezettudatos fogyasztói magatartás** elsajátíttatása.

A fogyasztóvédelmi oktatás lehetséges iskolai szinterei:

- **Tanítási órák**
Az egyes tanítási órák tananyagában jelenjenek meg a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak
- **Tanórán kívüli tevékenység**
Vetélkedők, versenyek, rendezvények
- **Iskolán kívüli foglalkozások**
Piaci séták, kirándulások, környezetvédelmi külső foglalkozások

Módszertani lehetőségek:

- Médiafigyelés, reklámkritikák
- Döntéshozatali képesség erősítése döntéshelyzetek kialakításával
- Szituációs játékok, esetelemzések, érveléstechnikai gyakorlatok

5.16.2 Közlekedési nevelés

A helyes és biztonságos közlekedés szabályainak elsajátíttatása az életbiztonságunkat növeli. Kicsi gyermekkortól a családok alakíthatják ki leginkább az erre való igényt.

Az iskolában a közlekedési nevelés két alapvető szintere:

- *Elméleti oktatás*
Alsó tagozaton a környezet órák tananyagában jelenik meg, amelyhez felhasználjuk az évfolyamonként kidolgozott „Közlekedési füzeteket” (Gyalogos közlekedés, kerékpáros közlekedés)
Felső tagozaton a technika tanterv tananyagának része a közlekedési szabályok megerősítése.
- *Gyakorlati alkalmazás*
Iskolán kívüli programok, kirándulások, kerékpártúrák alkalmával tudatosítjuk és alkalmazzuk a helyes közlekedés szabályait.

5.16.3 Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás elkerülése

A rendőrség és a polgárőrség szakemberei segítenek, előadásokat tartanak a gyerekeknek, melyben az áldozattá válás elkerülése is szerepel.

Az osztályfőnöki órákon, a drámapedagógiai foglalkozásokon is feldolgoznak kollégáink ilyen témákat.

Legfontosabb nevelési feladataink, amelyet mindennapi nevelő munkánk során végeznünk kell:

- Erkölcsi nevelés erősítése
- Alapvető törvényi ismeretek nyújtása
- Alapvető állampolgári jogok ismertetése

Ez a téma nem kötődik konkrét tantárgyhoz, a mindennapi eseményekhez alkalmazkodva, a társadalmi és iskolai történéseket felhasználva kell diákjaink szemléletét alakítanunk.

5.16.4 Az erőszakmentes konfliktuskezelő technikák elsajátítása

A konfliktus életünk része. A konfliktusok során kialakuló viták szükséges részei mindennapjainknak.

Diákjainkban a mindennapi együttlét során ki kell alakítanunk a konfliktusok kezelésének erőszakmentes technikáit.

Legfontosabb feladatunk, hogy gyermekeinket is megtanítsuk a vitás helyzetek kezelésére.

Konfliktuskezelési technikák gyakorlati alkalmazásának szinterei:

- Dráma és tánc tanórák (Színház és dráma a 2020-21-es tanévtől), ahol szituációs játékok keretében gyakoroltatható a konfliktuskezelés
- Osztályfőnöki órákon, az osztályban kialakuló konfliktusok megbeszélése, vitakultúra elsajátítása
- Etika órákon a konfliktusok etikus kezelése
- Szünetekben, szabadidőben kialakuló konfliktusok esetén az ügyeletes pedagógus feladata a problémamegoldás segítése
- Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdő gyermekeinknél kiemelten foglalkozik ezzel a témával fejlesztő pedagógusunk.

5.16.5 Az információs-kommunikációs technológiák alkalmazása a nevelési- oktatási folyamatban

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazása:

- lehetővé teszi, hogy a diákok saját tempójukban önállóan dolgozhassanak,
- csökkenti a tantárgyak közötti éles határokat,
- növeli a kreativitást,
- minőségi és piacképes tudást biztosít a tanulók számára,
- kialakítja az „egész életen át tartó tanulás” készségét,
- fejleszti a problémamegoldó készséget,
- biztosítja az esélyegyenlőséget a társadalmilag hátrányos helyzetű tanulók számára,
- biztosítja az esélyegyenlőséget a sajátos nevelési igényű tanulók számára.

A **digitális kompetencia** a kulcskompetenciák egyike, melynek fejlesztése intézményünk kiemelt célja.

Ma már nélkülözhetetlen, hogy gyermekeink az ismereteket a nekik legmegfelelőbb módon szerezhessék meg, ehhez felhasználva az olvasást, a média nyújtotta lehetőségeket, a digitális információhordozókat, az interneten elérhető tudásbázisokat. (pl. Sulinet digitális adatbázis, felvételi feladatok adatbázisai stb.)

Az iskola abban segíthet, hogy megfelelő számítógépes felhasználó ismeretekkel vértelje fel tanítványait. (**önművelés igénye, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra**)

Ehhez:

- 5-8. osztályig heti egy órában tanítjuk az informatika tárgyat
- Folyamatosan fejlesztjük számítógép parkunkat
- A könyvtárban a gyerekek és pedagógusok számára internetes hozzáférést biztosítunk
- Pedagógusaink képzésében előtérbe helyezzük az informatikai képzést

Információs-kommunikációs technológiák alkalmazása az oktatásban

Az iskola legfontosabb tevékenységi területe a tanórai munka és az ehhez kapcsolódó otthoni feladatok. A kommunikáció korának iskolája segíti a tanulókat az eligazodásban, tájékozódási pontokat ad, megfelelő érték szemléletet alakít ki, fejleszti műveltségző képességeiket, hogy választhassanak, szelektálhassanak, képesek legyenek strukturálni, rendszerezni és célirányosan felhasználni ismereteiket. Másrészt az alkalmazott munkaformák is átalakulnak. Nagyobb hangsúly kerül a csoportmunkára, melyen belül a felfedezés, a megoldáskeresés, a megoldás megtervezése, dokumentálása, mások számára elérhető formában való megosztása egyaránt fontos.

Az IKT megjelenése az órai és otthoni munkában

- Anyaggyűjtés és kiértékelés az Internet segítségével tanórán és otthon
- Órai munka során konstruktív módszerek gyakorlása, a megoldás dokumentálása

-
- Kompetenciaterületek összekapcsolása: a digitális eszközök használata más műveltségi területekhez tartozó új ismeretek megértésekor, szimulációjakor
 - Tanórai kísérletek számítógépes megjelenítése, vezérlése, adatfeldolgozás, értékelés
 - Digitális tudásbázis alkalmazása órák anyagának összeállításakor, feladatok kiadásakor
 - Linkgyűjtemény (vagy saját tananyagtár) használata szaktárgyanként – s ez megjelenik az iskolai portálon is az otthoni munkához
 - Felmérések, értékelések készítése megfelelő programok és válaszadó eszközök alkalmazásával

Ezen módszereket már többen rendszeresen használják kollégáink közül. Az egyes műveltségi területek munkaközösségei mintatanmeneteket és óravázlatokat készítenek az egyes területeken felhasználható digitális tananyagok, szimulációs szoftverek, gyűjtemények megjelölésével.

IKT az iskolai kommunikációban

Az iskola belső és külső kommunikációs felülete lehet az iskola portálfelülete. Az iskola megoszthatja a legfontosabb információit a fenntartóval és a szülőkkel egyaránt.

Hosszabb távon a diákok különböző közösségi eszközök segítségével (levelezés, chat, fórumok, tanulásszervező modul) beadhatják otthoni munkáikat, megvitathatják a tananyaggal kapcsolatos problémáikat, programokat szervezhetnek, megoszthatják a diákélettel kapcsolatos képeiket, naplóbejegyzéseiket.

6 PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

(hatálya, érvényesség, felülvizsgálat, módosítás, nyilvánosság, jóváhagyás, aláírások)

A pedagógiai program hatálya

A pedagógiai program személyi és területi hatálya kiterjed az egész iskolára, az iskola külső rendezvényeire, tanórán és iskolán kívüli foglalkozásaira, az iskola összes tanulója, dolgozója, továbbá az itt pedagógiai tevékenységet ellátó más természetes személyre.

6.1.1 Érvényesség

Az iskola, 2020. szeptember 1-jétől, az átdolgozott és a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai program és Helyi tanterv szerint szervezi meg, és végzi nevelő-oktató munkáját.

Az érvényesség addig tart, amíg a törvényi változások, és a partnerek igényeinek a változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.

6.1.2 Értékelés, felülvizsgálat

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri.

Módosítás

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az intézményvezető,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- a Szülői Munkaközösség vagy az Iskolaszék,
- az iskola fenntartója.

A szülők és a tanulók a Pedagógiai program módosítását közvetlenül az Iskolaszék, a Szülői Munkaközösség, illetve a Diákönkormányzat képviselője útján javasolhatják.

A Pedagógiai programot, annak módosítását a nevelőtestület fogadja el, kikérve az Iskolaszék véleményét, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Nyilvánosság

Nyilvánosság

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános. A Pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az iskola könyvtárában,
- az iskola nevelői szobáiban,
- az intézmény vezetőjénél,
- az iskola honlapján.

Felvilágosítást kaphatnak a Pedagógiai programról:

- intézmény vezetőjétől,
- intézményvezető-helyettesektől.

Bábolna, 2020. április 30.

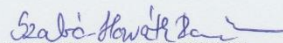
Bajcsainé Hajagos Ildikó

Bajcsainé Hajagos Ildikó
intézményvezető

7 ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény diákönkormányzata 2020. év augusztus hó 24 napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

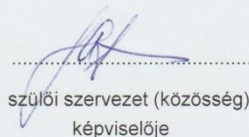
Kelt: Bábolna, 2020. év augusztus hónap 24 nap

diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot/módosítását a szülői szervezet (közösség) 2020. év augusztus hó 24 napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

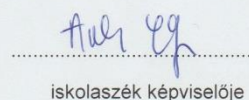
Kelt: Bábolna, 2020. év augusztus hónap 24 nap

szülői szervezet (közösség)
képviselője

A pedagógiai programot/módosítását az iskolaszék 2020. év augusztus hó 24 napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az iskolaszék véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Bábolna, 2020. év augusztus hónap 24 nap

iskolaszék képviselője

A pedagógiai programot/módosítását az **intézményi tanács** 2020. év augusztus hó 24 napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az iskolaszék véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Bábolna, 2020. év augusztus hónap 24 nap

S. Horváth

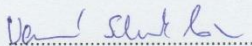
intézményi tanács

képviselője

8 A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRÓL ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRÓL SZÓLÓ ZÁRADÉK

A pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete - a szakmai munkaközösségek véleményének figyelembevételével - 2020. év augusztus hó 24. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Bábolna, 2020. év augusztus hónap 24. nap

hitelesítő nevelőtestületi tag

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Bábolna, 2020. év augusztus hónap 24. nap

intézményvezető

P. H.

9 LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK (MÓDOSÍTÁS 2021. ÁPRILIS 27.)

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

1.

A pedagógiai program kiegészítését az intézmény **diákönkormányzata** 2021. április 27. napján tartott online ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Bábolna, 2021. április 27.

.....
diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai program kiegészítését a **szülői szervezet** 2021. április 27. napján tartott online ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Bábolna, 2021. április 27.

.....
szülői szervezet képviselője

A pedagógiai program kiegészítését az **intézményi tanács** 2021. április 27. napján tartott online ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Bábolna, 2021. április 27.

.....
intézményi tanács képviselője

A pedagógiai program kiegészítését az **iskolaszék** 2021. április 27. napján tartott online ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az iskolaszék véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Bábolna, 2021. április 27.

.....
iskolaszék képviselője

2. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai program kiegészítését az intézmény nevelőtestülete 2021. április 27. napján online tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Bábolna, 2021. április 27.

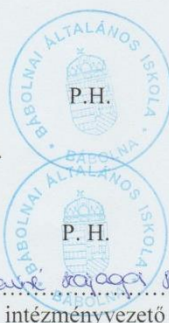
.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Bábolna, 2021. április 27.

.....
intézményvezető

10 FENNTARTÓI ÉS MŰKÖDTETŐI JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZAT

9. FENNTARTÓI ÉS MŰKÖDTETŐI JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZAT

NYILATKOZAT

Alulírott **Bajcsainé Hajagos Ildikó**, mint a **Bábolnai Általános Iskola** intézmény vezetője, ezúton nyilatkozom, hogy az általam vezetett intézmény pedagógiai programja **2020. április 30-ig felülvizsgáltra került.**

A pedagógiai program helyi tanterv részében a nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendeletben foglaltak és az új kerettantervek átvezetése megtörtént.

Egyben nyilatkozom, hogy a felülvizsgált pedagógiai program módosításai a fenntartóra egyéb kötelezettséget nem hárítanak / hárítanak*. A többletkötelezettség a Komplex Alaprogramra vonatkozik.

Bábolna, április 30.

Bajcsainé Hajagos Ildikó

Bajcsainé Hajagos Ildikó
intézményvezető

**a megfelelő részt kérjük aláhízni*

Mellékletek

1. sz. melléklet

1. Tantárgyak és modulok részletes tanterve

A mellékletben szereplő tantervek a 2020/21. tanévtől kifutó rendszerben hatályosak.

Tantárgyanként tartalmazza:

- a tantárgyi órakereteket,
- a fejlesztési követelményeket (kulcskompetenciák fejlesztését),
- a tananyagot,
- a továbbhaladás feltételeit,
- a felhasznált taneszközöket.

Tartalom: ALSÓ TAGOZAT

1. Magyar nyelv és irodalom	1-4. osztály
2. Idegen nyelv (angol, német)	4. osztály
3. Matematika	1-4. osztály
4. Etika	1-4. osztály
5. Környezetismeret	1-4. osztály
6. Ének-zene	1-4. osztály
7. Vizuális kultúra	1-4. osztály
8. Életvitel és gyakorlat	1-4. osztály
9. Testnevelés és sport	1-4. osztály

Tartalom: FELSŐ TAGOZAT

1. Magyar nyelv és irodalom	5-8. osztály
2. Angol nyelv, német nyelv	5-8. osztály
3. Matematika	5-8. osztály
4. Történelem és állampolgári ismeretek	5-8. osztály
5. Etika	5-8. osztály
6. Osztályfőnöki	5-8. osztály
7. Természetismeret	5-6. osztály
8. Biológia-egészségtan	7-8. osztály
9. Fizika	7-8. osztály
10. Kémia	7-8. osztály
11. Földrajz	7-8. osztály
12. Ének-zene	5-8. osztály
13. Vizuális kultúra	5-8. osztály
14. Dráma és tánc	5. osztály
15. Informatika	5-8. osztály
16. Technika, életvitel és gyakorlat	5-8. osztály
17. Testnevelés és sport	5-8. osztály

2. sz. melléklet

2. Tantárgyak és modulok részletes tanterve (Nat 2020)

A 2020/21. tanévben első alkalommal az 1. és 5. évfolyamon, majd ezt követően minden évfolyamon felmenő rendszerben alkalmazzuk a tanterveket. A kerettantervek A változatát alkalmazzuk minden tantárgyból.

Tantárgyanként tartalmazza⁵:

- a tantárgyi órakereteket,
- a tanulmányi eredményeket (ami a továbbhaladás feltétele is egyben)
- fejlesztési feladatokat és ismereteket (kompetenciák fejlesztését),
- a tananyagot, ismertető-fogalmakat
- javasolt tevékenységeket

Tartalom: ALSÓ TAGOZAT

1. Magyar nyelv és irodalom	1-4. évfolyam
2. Idegen nyelv (angol, német)	4. évfolyam
3. Matematika	1-4. évfolyam
4. Etika	1-4. évfolyam
5. Környezetismeret	1-4. évfolyam
6. Ének-zene	1-4. évfolyam
7. Vizuális kultúra	1-4. évfolyam
8. Digitális kultúra	3-4. évfolyam
9. Technika és tervezés	1-4. évfolyam
10. Testnevelés	1-4. évfolyam

Tartalom: FELSŐ TAGOZAT

1. Magyar nyelv és irodalom	5-8. évfolyam
2. Angol nyelv, német nyelv	5-8. évfolyam
3. Matematika	5-8. évfolyam
4. Történelem és állampolgári ismeretek	5-8. évfolyam
5. Történelem és állampolgári ismeretek	5-8. évfolyam
6. Hon – és népismeret	5. évfolyam

⁵ A tantervek adott tanévre szóló, évfolyamonkénti tartalmi lebontását és a felhasznált taneszközöket minden tanévben a tantárgyi tanmenetek, tervezési dokumentumok tartalmazzák.

7. Állampolgári ismeretek	8. évfolyam
6. Etika	5-8. évfolyam
6. Osztályfőnöki	5-8. évfolyam
7. Természetismeret	5-6. évfolyam
8. Biológia-egészségtan	7-8. évfolyam
9. Fizika	7-8. évfolyam
10. Kémia	7-8. évfolyam
11. Földrajz	7-8. évfolyam
12. Ének-zene	5-8. évfolyam
13. Vizuális kultúra	5-8. évfolyam
14. Dráma és és színház	8. évfolyam
15. Digitális kultúra	5-8. évfolyam
16. Technika és tervezés	5-8. évfolyam
17. Testnevelés	5-8. évfolyam

3. sz. melléklet

3. KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1. osztályban felmenő rendszerben kerül bevezetésre a 2020-21-es tanévben.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A **végzettség nélküli iskolaelhagyásra** vonatkozó országos és intézményi stratégia prevencióc célú beavatkozásainak megalapozása;
- A **lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek** alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az **esélyegyenlőség** szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához.
- Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a **továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket**, az önművelés képességét.
- **Transzverzális készségek fejlesztése** (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkézség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- **Tanulástámogató módszertan** (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszerűen: az eredményes tanulásra.

1. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybeváogó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

2. Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt **differenciált fejlesztést támogató módszereket**;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, **státuszát** megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő **Komplex Instrukciós Programot**;
- különös hangsúlyt fordít a **tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására** az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!** amely magával hozza az **élményalapú tanulást**. Programunk eleme a tanulók **aktív tanórai részvételének támogatása**, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az **interaktív**, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

I. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (**önfejlesztő elképzelések**) és tanulási képességeket (**stratégiákat és módszereket**)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrollal beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulószervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.

-
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszkörendszer.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a **kötelező tanítási órák 20%-ban** a **DFHT** (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a **tanórák 80%-ban** a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer

-
- szituációs játékok

II. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSÁGAI:

1. A Komplex Alaprogram alprogramjai:

Intézményünkben a 2020-21-es tanévtől 2 alprogram jelenik meg hetenként egy órában. (A későbbiekben bevezetésre kerülnek további alprogramok.) Az alprogramok az iskola profiljához igazodnak. (pl. Életvezetés tehetségfejlesztő szakkör-Ökoiskola stb.)

1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és keresztntantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben.**

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértzi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

Tervezett alprogramok

3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékoságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradtságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhöz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térsemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:

-
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
 - Logikai játékok, logisztorik
 - Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
 - Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaeorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A **kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le**, amelyekben a **tantárgy tananyagának kb. 30%-át** (új ismeret) hordozzák. **Az éves óraszámhoz viszonyítva 10-30%-a dolgozza fel az új ismeretek 30%-át.** A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és keresztantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami

tartalmakkal kapcsolja össze, a **DFHT órászervezési eljárásaival** megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő **transzverzális készségek** (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkézség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangelődés

A ráhangelődés biztosítja, hogy a **tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1 alkalommal, 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerűen átalakítjuk úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.**

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás a nap elején, osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején valósul meg, időtartama 25-45 perc. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. **„Te órád”**

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. **Házi feladat**

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak a komplex órákon. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

6. **Értékelés**

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli **ráhangolódáson**, a **délutáni alprogrami foglalkozásokon**, illetve azokon az órákon, amelyeken a **DFHT** módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alaprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus

arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A **pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell** a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

III. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (**óraillusztrációk**) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

IV. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A **szülőket és a tanulókat** a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola intézményvezetője, helyettesek és az osztályfőnökök tájékoztatják **szóban** és **írásbeli tájékoztató füzet** segítségével.

V. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETÉNEK

1. **A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.** Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 %** -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%-ban** azonban **javasolt** a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
 - A DFHT esetében a 20% fele a **DFHT-KIP (10%)**, a **másik fele (10%)** az egyéb tanulásszervezési eljárások.
- **10-30%-ban** pedig a **Komplex órák** keretében a **keresztntantervi tantervek** feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszámban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

2. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait** az első évfolyamon a lenti alábbi táblázat mutatja be./ A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, **1. évfolyam** /

3. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a NAT 2020 határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapdokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a **délelőtti** és **délutáni** tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak. *Továbbá addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.*

NAT 2020 bevezetésének ütemezése

	1.évfolyam	2.évfolyam	3.évfolyam	4.évfolyam	5.évfolyam	6.évfolyam	7.évfolyam	8.évfolyam
2020/2021	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012
2021/2022	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012
2022/2023	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012
2023/2024	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020

A Komplex Alapprogram minta-hetirendje, 1. évfolyam

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
7.50–8.00	Ráhangolódás*				
8.00–8.45	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA
8.55-9.40	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA
9.40–10.00	20 perces tízórai szünet				
10.00–10.45	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA
10.55–11.40	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA
11.50–12.35	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA	TANÓRA
12.35–13.15	Ebéd				
13.15-14.00	Játék (udvari foglalkozás)				
14.00-14.45	Napközi „Te órád”	Napközi „Te órád”	AP-foglalkozás	Napközi „Te órád”	Napközi „Te órád”
14.45–15.30	Napközi „Te órád”	Napközi /Szabad időkeret	Napközi /Szabad időkeret/	Napközi /Szabad időkeret/	Napközi „Te órád”
15.15	UZSONNA	UZSONNA	UZSONNA	UZSONNA	UZSONNA
15.30-TÓL	Napközi Játék-felügyelet	Napközi Játék-felügyelet	Napközi Játék-felügyelet	Napközi Játék-felügyelet	Napközi Játék-felügyelet

VI. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

KOMPLEX ALAPPROGRAM							
DFHT óra	☐	Ráhangolódás	☐	Testmozgásalapú alprogram	☐	Művészetalapú alprogram	☐
DFHT-KIP óra	☐	Komplex óra	☐	Életgyakorlat-alapú alprogram	☐	Logikaalapú alprogram	☐
Te órád	☐	Digitális alapú alprogram	☐				

4.sz. melléklet

4. EFOP 3.3.5- TANÓRÁN KÍVÜLI INFORMÁLIS ÉS NEM FORMÁLIS TANULÁSI TECHNIKÁINAK MÓDSZERTANA

A tanórán kívüli informális és nem formális tanulási technikáinak módszertanának alkalmazása, a felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítása, az élményalapú tanulás megalapozása, a tanulás közösségi élménnyé formálása, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nem formális módszertani kultúra megerősítése, a nyitott tanulási környezet biztosításával, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztárunk fejlesztésével, valamint ezt támogató szakmai környezet kialakításával. Ezek az alábbi tevékenységek során valósulnak meg:

- aktív, fejlődést biztosító szabadidő eltöltése és a készségfejlesztő tevékenységek végzése,
- személyiség- és készségfejlesztő programok szervezése,
- konstruktív és értékközpontú nevelés megvalósítása,
- az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása,
- az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése,
- a köznevelés hátránykompenzációs szerepének erősítése,
- élményalapú tanulás módszertani megalapozására,
- a tanulás közösségi élménnyé formálására.

Az EFOP-3.2.1-15-VEKOP-17 projektben kifejlesztett tartalmakhoz kapcsolódó szakmai együttműködések, közös tanulási alkalmak megvalósítása kedvezően befolyásolják a bevont pedagógusok, s rajtuk keresztül az érintett köznevelési intézmények innovációs hajlandóságát.

A tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítása hozzájárul a tanulók (1-7. évfolyam) NAT kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez. A nem formális oktatási programok felhasználása növeli a tanulási motivációt, mely a lemorzsolódás csökkenésére van jótékony hatással, továbbá fejleszti a tanulók szociális (egyéni és társas) kompetenciáit.

Mindezek az alábbi területeken eredményezhetnek pozitív változást:

- a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkenése,
- a köznevelés eredményességének és hatékonyságának növekedése,
- az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés elősegítése,
- az alap- és kulcskompetenciák nem formális eszközökkel történő fejlődése.

A módszertan egyik fő célkitűzése a tanulói alkalmazkodás képességének megalapozása az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek elsajátításának elősegítése révén, annak érdekében, hogy a jövő állampolgárait felkészítse többek között a 21. századi folyamatos technológiai fejlődéssel és az információs és kommunikációs technológiák óriási térhódításával járó változásokra.